

महाराष्ट्र विधानपरिषद

पहिले अधिवेशन, २०२२

तारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

सोमवार, दिनांक २१ मार्च, २०२२ / फाल्गुन ३०, १९४३ (शके)

(१) गृह मंत्री	}	यांचे प्रभारी विभाग
(२) महसूल मंत्री		
(३) पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास, क्रीडा व युवक कल्याण मंत्री		
(४) कृषी, माजी सैनिकांचे कल्याण मंत्री		
(५) रोजगार हमी, फलोत्पादन मंत्री		
(६) वस्त्रोद्योग, मत्स्यव्यवसाय, बंदरे मंत्री		

प्रश्नांची एकूण संख्या - ४८

कृषी उद्योग महामंडळात शेतकऱ्यांसाठीच्या अवजारे खरेदीत
गैरव्यवहार करणाऱ्या दोषींवर कारवाई करण्याबाबत

(१) * ११९७८ श्री.अमोल मिटकरी, श्री.विक्रम काळे, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.अरुण लाड, श्री.संजय दौंड, श्री.शशिकांत शिंदे : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कृषी उद्योग महामंडळामार्फत राज्यातील शेतकऱ्यांना अवजारे वाटप करण्यासाठी महामंडळाकडून केलेल्या अवजारे खरेदीत कोट्यवधी रुपयांचा गैरव्यवहार झाल्याच्या तक्रारी दिनांक ३० डिसेंबर, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास शासनाकडे प्राप्त झाल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर गैरव्यवहारामध्ये महामंडळाच्या सेवेतून निवृत्त झालेल्या १० वरिष्ठ अधिकाऱ्यांचा समावेश असल्याचे तसेच अन्य १८ अधिकाऱ्यांना याप्रकरणी माहे डिसेंबर, २०२१ मध्ये नोटीसा पाठविण्यात आल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर गैरव्यवहाराच्या चौकशी प्रक्रियेस काही निवृत्त अधिकाऱ्यांनी हरकत घेतली असून, निवृत्त अधिकाऱ्यांची चौकशी करण्याऐवजी कार्यरत अधिकाऱ्यांची चौकशी करून त्यांचेवर कारवाई करण्याची मागणी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने कृषी उद्योग महामंडळातील अवजारे खरेदीत गैरव्यवहार करणाऱ्या दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दादाजी भुसे : (१) हे खरे नाही. तथापि, महाराष्ट्र कृषी उद्योग विकास महामंडळाचे विभागीय कार्यालय, अहमदनगर येथे कार्यरत असलेले अधिकारी/ कर्मचारी यांचेकडून वितरक व लाभार्थी ग्राहकांकडून येणाऱ्या रकमेची अफरातफर होऊन अपहार झालेला आहे.

(२) अपहार प्रकरणी २१ अधिकारी/ कर्मचारी यांना कारणे दाखवा नोटीस देण्यात आली आहे.

(३) हे खरे आहे. अपहार प्रकरणी निवृत्त अधिकारी यांनी त्यांचेवर कारवाई न करण्याची मागणी केली आहे. परंतु शासकीय नियमांमध्ये असलेल्या तरतूदीच्या अनुषंगाने महामंडळ स्तरावर कार्यवाही सुरु आहे.

(४) सदर प्रकरणी २१ अधिकारी/ कर्मचारी यांना कारणे दाखवा नोटीस देण्यात आली आहे. तसेच ३ अधिकारी/ कर्मचारी यांना सेवेतून बडतर्फ करण्यात आलेले आहे. वरील २१ पैकी दोन अधिकाऱ्यांचे निधन झाले आहे. मृत अधिकारी वगळून एकूण १९ अधिकारी/ कर्मचारी यांची डिसेंबर २०२१ मध्ये विभागीय चौकशी सुरु करण्यात आली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील महसूल अधिकाऱ्यांच्या पदोन्नतीचे
बनावट आदेश निर्गमित केल्याबाबत**

- (२) * १२७०८ श्री.प्रविण दरेकर, श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, डॉ.परिणय फुके, श्री.सुरेश धस, श्री.सदाशिव खोत, श्री.प्रसाद लाड, श्री.गोपिचंद पडळकर, श्री.निलय नाईक, श्री.प्रवीण दटके, श्री.रमेशदादा पाटील, अॅड.निरंजने डावखरे : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) राज्यातील महसूल अधिकाऱ्यांच्या पदोन्नतीचे बनावट आदेश दिनांक ६ जानेवारी, २०२२ रोजी निर्गमित करण्यात आल्याची बाब माहे जानेवारी, २०२२ वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर बनावट आदेशान्वये मा.महसूल मंत्री यांच्या खाजगी सचिवांसह अन्य पाच ते सहा अधिकाऱ्यांना भारतीय प्रशासकीय सेवेत समायोजित करून पदोन्नती व पदस्थापना देण्यात आली असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, असल्यास त्यात काय आढळून आले आहे, तदनुषंगाने याप्रकरणी महसूल विभागाने पोलिसात गुन्हा दाखल केला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, याप्रकरणी शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.बाळासाहेब थोरात : (१), (२), (३) व (४) अपर जिल्हाधिकारी संवर्गातील अधिकाऱ्यांना भारतीय प्रशासकीय सेवेत पदोन्नती देऊन त्यांना अन्य पदावर पदस्थापना देण्याबाबत नमूद करून बोगस आदेश निर्गमित करण्यात आले असल्याची बाब दिनांक ०७/०१/२०२२ रोजी या विभागाच्या निदर्शनास आणण्यात आली होती. तथापि, सदर आदेश हे पूर्णपणे बोगस व खोट्या स्वाक्षरीने काढण्यात आले असून अशा प्रकारची कोणतीही कार्यवाही महसूल व वन विभागाकडून झालेली नाही. सदर बाब सामान्य प्रशासन विभाग व शासनाच्या निदर्शनास आणून देण्यात आली आहे.

अशा प्रकारचे खोटे शासन आदेश निर्गमित झाल्यामुळे शासनाची प्रतिमा मलिन होत असल्याने व या प्रकरणाची सखोल चौकशी करण्याच्या अनुषंगाने मरीन ड्राईव्ह पोलीस ठाणे, मुंबई येथे गुन्हा क्रमांक २/२०२२, भा.दं.वि. कलम ४२०, ४६४, ४६५, ४६६ व ४६७ अन्वये गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. प्रस्तुत गुन्ह्यामध्ये एका आरोपीस अटक करण्यात आली असून पुढील तपास सुरु आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

अंबरनाथ, बदलापूर आणि उल्हासनगर शहरांमध्ये अंमली पदार्थाची विक्री आणि सेवन होत असल्याबाबत

(३) * १२४२२ श्री.रविंद्र फाटक : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अंबरनाथ (जि.ठाणे) येथील आनंदनगर एमआयडीसी परिसरात एमडी पावडर या अंमली पदार्थाची विक्री करण्यासाठी आलेल्या एका आरोपीला अंमली पदार्थ विरोधी विशेष पथकाने सापळा रचून अटक केल्याचे माहे डिसेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, पोलीसांनी आरोपीकडून एक लाख २० हजार रुपये किंमतीची १० ग्रॅम एमडी पावडर जप्त केली असून अंबरनाथ, बदलापूर भागात गेल्या काही दिवसांतील अंमली पदार्थांवरील कारवाई पाहता, या भागात अंमली पदार्थांचा मोठ्या प्रमाणावर पुरवठा होत असल्याचे निदर्शनास येत असून, स्थानिक तरुण अंमली पदार्थाकरीता नायजेरियन पेडलरच्या जाळ्यात अडकत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने परिमंडळ चार अंतर्गत येणाऱ्या अंबरनाथ, बदलापूर आणि उल्हासनगर शहरातील पोलीस स्टेशनच्या हद्दीत अंमली पदार्थाची विक्री आणि सेवन रोखण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिलीप वळसे-पाटील : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) व (३) ठाणे पोलीस आयुक्तालयांतर्गत परिमंडळ-४, उल्हासनगरमधील शिवाजीनगर पोलीस स्टेशन हद्दीत आनंदनगर एम.आय.डी.सी. परिसरात दिनांक २९/११/२०२१ रोजी एका इसमाकडून १० ग्रॅम वजनाच्या रुपये ५०,०००/- किंमतीच्या एम.डी.(मेफेड्रॉन) या अंमली पदार्थासह एकूण रुपये १,२०,२६०/- किंमतीचा मुद्देमाल जप्त करण्यात आला आहे. सदर आरोपिताविरूद्ध गु.र.क्र.३७१/२०२१ एन.डी.पी.एस. कायदा, १९८५ च्या कलम ८(क), २२(ब) प्रमाणे गुन्हा नोंदविण्यात आला आहे. सदर आरोपितास अटक करण्यात आली असून त्याच्याविरूद्ध दिनांक २८/०१/२०२२ रोजी मा.न्यायालयात दोषारोपपत्र सादर करण्यात आले असून सदर गुन्हा मा.न्यायालयात प्रलंबित आहे. स्थानिक तरूण नायजेरीयन पेडलरच्या जाळ्यात अडकत असल्याचे अद्याप आढळून आलेले नाही.

अंबरनाथ, बदलापूर व उल्हासनगर शहरातील पोलीस स्टेशनच्या हद्दीत नियमितपणे लावण्यात येत असलेल्या पेट्रोलिंगदरम्यान तसेच गुप्त बातमीदारांमार्फत अंमली पदार्थांचे सेवन व विक्री होत असल्याबाबत माहिती मिळवून तसेच छापे घालून संबंधितांवर कारवाई करण्यात येते.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**नोंदणी महानिरीक्षक व मुद्रांक नियंत्रक, पुणे यांच्या
तुकडेबंदीसंदर्भातील परिपत्रकामुळे जमीन खरेदी-विक्री
व्यवहारात अडचणी येत असल्याबाबत**

(४) * १२३५२ श्री.जयंत पाटील, श्री.शशिकांत शिंदे, श्री.सदाशिव खोत, श्री.गोपिचंद पडळकर : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शासनाच्या नोंदणी महानिरीक्षक व मुद्रांक नियंत्रक यांनी दिनांक १२ जुलै, २०२१ रोजी तुकडेबंदी तुकडे जोड सुधारणा अधिनियमाच्या कलम ब ला अनुसरून तुकडेबंदीबाबत परिपत्रक जारी करून त्याची अंमलबजावणी करण्याबाबत राज्यातील सर्व दुय्यम निबंधकांना कळविण्यात आले असल्याचे दिनांक ४ ऑगस्ट, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर परिपत्रकातील तरतुदीनुसार एखादया सर्वे नंबरचे क्षेत्र २ एकर असल्यास, त्यापैकी एक, दोन व तीन गुंठे जागा विकत घेण्याकरीता सदर क्षेत्राचे दस्त नोंदणी होणार नसून, त्याकरीता सदर क्षेत्राचे ले-आऊट करणे बंधनकारक करण्यात आल्यामुळे ज्या खातेदारांचे मिळकत क्षेत्र हे प्रमाणभूत क्षेत्रापेक्षा म्हणजेच २ एकर पेक्षा कमी असेल असे खातेदार आपले संपूर्ण क्षेत्र विक्री करत असतील तर अशा खातेदारांपुढे खरेदी-विक्री व्यवहाराच्या अडचणी निर्माण होत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हेही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सिंधुदुर्ग व रत्नागिरी जिल्हयांसह कोकण प्रदेशातील अन्य ठिकाणच्या शेतकऱ्यांच्या मिळकतीचे क्षेत्र हे प्रमाणभूत क्षेत्राच्या मर्यादेपेक्षा कमी असल्याने व ७/१२ च्या उताऱ्यात तुकडा अशी नोंद असल्याने मिळकतीच्या खरेदी-विक्री करण्यास शेतकऱ्यांपुढे अडचणी निर्माण होत असल्याचे त्याचसुमारास निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, त्या परिपत्रकातील कायदेविषयक तांत्रिक बाबी दूर करून त्याऐवजी सुधारित परिपत्रक निर्गमित करण्याबाबत कोकण प्रदेशातील शेतकरी व मा.स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी मा.महसूल मंत्री महोदयांना निवेदन सादर करून तशी मागणी केली असल्याचेही माहे ऑगस्ट, २०२१ मध्ये निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, सदर मागणीनुसार सुधारित परिपत्रक निर्गमित करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे अथवा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.बाळासाहेब थोरात : (१) व (२) होय, हे खरे आहे.

महाराष्ट्र धारण जमिनीचे तुकडे पाडण्यास प्रतिबंध करण्याबाबत व त्याचे एकत्रिकरण करण्याबाबत अधिनियम, १९४७ च्या तरतुदीनुसार एखादया सर्वे नंबरचे क्षेत्र प्रमाणभूत क्षेत्राप्रमाणे असल्यास अशा जमिनीच्या व्यवहाराची दस्त नोंदणी होऊ शकते.

तसेच एखादया सर्व्हे नंबरमधील क्षेत्र प्रमाणभूत क्षेत्रापेक्षा कमी असेल व अशा क्षेत्रातील एक, दोन अथवा तीन गुंठे जागा विकत घ्यायची असेल तर त्या सर्व्हे नंबरचा 'ले-आऊट' करून त्यामध्ये एक, दोन गुंठ्यांचे तुकडे पाडून त्यास जिल्हाधिकारी किंवा सक्षम प्राधिकरणाची मंजूरी घेतल्यास, अशा मान्य 'ले-आऊट' मधील एक, दोन गुंठे जमिनीच्या व्यवहाराची दस्त नोंदणी होऊ शकते.

(३) व (४) होय, हे खरे आहे.

कोकण विभागातील मिळकतीच्या दस्तांची नोंदणी करताना येणाऱ्या अडचणीसंदर्भात शासनास निवेदने प्राप्त झालेली आहेत.

(५) व (६) नोंदणी महानिरीक्षक व मुद्रांक नियंत्रक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी निर्गमित केलेल्या दिनांक १२/०७/२०२१ रोजीच्या परिपत्रकाच्या संदर्भात मा.उच्च न्यायालय, मुंबई, नागपूर खंडपीठ येथे याचिका दाखल झालेल्या आहेत.

प्रस्तुत प्रकरण न्यायप्रविष्ट असल्यामुळे अंतिम न्यायनिवाड्यानंतर शासनस्तरावर यथायोग्य कार्यवाही करण्याबाबत निर्णय घेण्यात येईल.

नागभीड (जि.चंद्रपूर) तालुक्यातील शेतकऱ्यांना शेततळ्यांचे अनुदान मिळण्याबाबत

(५) * १२४५४ श्री.रामदास आंबटकर, श्री.नागोराव गाणार, डॉ.रणजित पाटील : सन्माननीय रोजगार हमी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नागभीड (जि.चंद्रपूर) तालुक्यात कृषी विभागांतर्गत सन २०१८-२०१९ व सन २०१९-२०२० या वर्षात ३७ शेतकऱ्यांना शेततळे मंजूर करण्यात येवून, शेततळ्यांचे काम पूर्ण होऊनही शेतकऱ्यांना अनुदान मिळाले नसल्याचे दिनांक ३ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त तालुक्यातील शेतकऱ्यांना शेततळ्याचे काम पूर्ण होऊनही अनुदान न देण्याची कारणे काय आहेत,

- (३) उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने नागभीड तालुक्यातील शेतकऱ्यांना शेततळ्यांचे अनुदान देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.संदीपानराव भुमरे : (१) हे खरे नाही.

नागभीड तालुक्यातील ३४ बोडी व ३ शेततळ्यांचे अनुदान संबंधित लाभार्थ्यांच्या खात्यावर जमा करण्यात आले आहे.

(२), (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील दूध उत्पादक शेतकऱ्यांच्या दूधाला किमान आधारभूत किंमत (एफआरपी) लागू करण्याबाबत

(६) * ११८८४ श्री.सुनिल शिंदे, श्री.विलास पोतनीस : तारांकित प्रश्न क्रमांक १०३८९ ला दिनांक २४ डिसेंबर, २०२१ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय दुग्धविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील दूध उत्पादक शेतकऱ्यांच्या दूधाला स्थिर भाव प्राप्त होण्याच्या दृष्टीने ऊसासाठी देण्यात येणाऱ्या 'एफआरपी' च्या धर्तीवर दूधासाठी 'एफआरपी' देण्याबाबतचा प्रस्ताव सादर करण्याबाबत दिनांक २५ जून, २०२१ रोजीच्या बैठकीमध्ये मा.मंत्री महोदयांनी आदेश दिले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू प्रस्तावाचे थोडक्यात स्वरूप आणि सद्यःस्थिती काय आहे, तसेच प्रस्तावास शासनाने मान्यता दिली आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने दूध उत्पादक शेतकऱ्यांच्या दूधाला किमान आधारभूत किंमत (एफआरपी) लागू करण्याबाबतची व्यवहार्यता तपासण्यासाठी मंत्रिमंडळाची उपसमिती स्थापन करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.सुनिल केदार : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) Maharashtra Regulation of Sugarcane Price (Supplied to Factories) Act, २०१३ या अधिनियमाच्या धर्तीवर राज्यातील दुधाकरीता "Maharashtra Regulation of Milk Price (Supplied to Milk Projects/ Dairies) Act, २०२१ निर्माण करण्याचे प्रस्तावित आहे. सदर प्रस्तावित कायद्याची व्यवहार्यता तपासण्यासाठी मंत्रिमंडळाची उपसमिती स्थापन करण्याचे प्रस्तावित केले आहे.

(३) मंत्रिमंडळाची उपसमिती स्थापन करणेबाबतची पुढील कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सातारा (जि.औरंगाबाद) येथे महसूल विभागाच्या कर्मचाऱ्याने
आत्महत्या केल्याबाबत**

(७) * १२६१३ श्री.महादेव जानकर, श्री.अंबादास दानवे : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) औरंगाबाद जिल्ह्यातील सातारा परिसरातील तलाठी श्री.लक्ष्मण नामदेव बोराटे यांनी राहत्या घरी आत्महत्या करण्यापूर्वी, महसूल विभागातील १६ ते १७ जणांच्या नावांचा सुसाईड नोटमध्ये उल्लेख केल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर आत्महत्या प्रकरणातील सुसाईड नोट पोलिसांच्या ताब्यात असतानाही या प्रकरणात गुन्हा दाखल न झाल्याने बोराटे यांच्या पत्नी आणि आई यांनी गुन्हा दाखल करा अन्यथा पोलीस ठाण्यासमोरच आत्मदहन करू असा इशारा शासनास दिला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिलीप वळसे-पाटील : (१) हे खरे आहे. तथापि, लक्ष्मण नामदेव बोराटे यांनी दिनांक २८/११/२०२१ रोजी राहत्या घरात आत्महत्या केली आहे.

(२) व (३) सदर मयताची पत्नी व आईने आकस्मिक मृत्यू दाखल झाल्यानंतर चौकशी करून कारवाई करण्याबाबत अर्ज दिलेले आहेत.

उक्त प्रकरणी पोलीस ठाणे, सातारा, औरंगाबाद शहर येथे आकस्मिक मृत्यू क्रमांक ७६/२०२१ कलम १७४ सीआरपीसी अन्वये गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. सदर प्रकरणी चौकशी सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबईतील नामांकित टायर कंपनीच्या नावाने बनावट संकेतस्थळ तयार करून गुंतवणूकदारांची फसवणूक केल्याबाबत

(८) * ११८३६ डॉ.(श्रीमती) मनिषा कायंदे : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील एका नामांकित टायर कंपनीच्या नावाने अनेक बोगस वेबसाईट तयार करून त्याद्वारे एजन्सी देण्याचे आमिष दाखवून गुंतवणूकदारांची सुमारे रुपये ३७ लाखांची फसवणूक झाल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, गुंतवणूकदारांची फसवणूक केल्याबाबत वरळी पोलीस ठाण्यात तक्रार करण्यात आली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, असल्यास चौकशीच्या अनुषंगाने गुंतवणूकदारांची फसवणूक करणाऱ्या दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिलीप वळसे-पाटील : (१), (२) व (३) होय.

सदर प्रकरणात वरळी पोलीस ठाणे, मुंबई येथे दिनांक ०४/०१/२०२२ रोजी अज्ञात व्यक्ती विरोधात गु.रं.क्र.०७/२०२२ भा.दं.वि. कलम ४१८, ४२०, ४८२, ४८३ सह माहिती तंत्रज्ञान अधिनियमाच्या कलम ६६ (क) ६६ (ड) व ट्रेडमार्क अॅक्ट कलम १०३, १०४ अन्वये गुन्हा नोंद करण्यात आला आहे.

सदर गुन्ह्याचा तपास चालू आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मौजे पानशेंद्रा (जि.जालना) येथे सीड पार्क उभारण्याबाबत

(१) * ११८०९ श्री.सतिश चव्हाण, श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.विक्रम काळे : तारांकित प्रश्न क्रमांक ११५७५ ला दिनांक २४ डिसेंबर, २०२१ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे पानशेंद्रा (जि.जालना) येथे (बायोटेक्नो पार्क) जैवतंत्रज्ञान पार्क उभारण्याची घोषणा शासनाने केली असून शेतकऱ्यांचे शेतातील माती परिक्षण करणे, शितगृहे, बियाणाची उगवण क्षमता तपासणे, गोदामे बांधून शेतकऱ्यांचा शेतमाल सुरक्षित ठेवण्यासाठी जमिनीचे संपादन करूनही सीड पार्क (बायोटेक्नो पार्क) उभारण्यात आले नसल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सीड पार्क (बायोटेक्नो पार्क) प्रकल्प मार्गी लागण्यासाठी डी.पी.आर. तयार करण्याची जबाबदारी महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळावर सोपविली असूनही याबाबत कोणतीही कार्यवाही झाली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून जालना जिल्ह्यात सीड पार्क (बायोटेक्नो पार्क) उभारण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दादाजी भुसे : (१) हे खरे आहे.

(२) व (३) राज्यात बियाणे उत्पादन क्षेत्रात वाढीसाठी पोषक वातावरण निर्मिती करण्यासाठी जालना येथे सीड पार्क उभारण्याचे प्रस्तावित आहे. सदर प्रकल्पासाठी जिल्हाधिकारी, जालना यांनी ७५ एकर जमीन मौजे पानशेंद्रा, जि.जालना येथे उपलब्ध करून दिलेली आहे. सीड पार्क उभारणी संदर्भात बियाणे उद्योजकांना आवश्यक असणाऱ्या सुविधा तसेच या प्रकल्पामध्ये सहभाग घेणाऱ्या सार्वजनिक व खाजगी क्षेत्रातील बियाणे उद्योजकांच्या गरजा निश्चित करून डी.पी.आर. तयार करण्याबाबतच्या सूचना महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ मर्यादित (महाबीज), अकोला यांना देण्यात आलेल्या आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबईतील महिला अत्याचारांच्या गुन्ह्यांतील दोषींवर कारवाई करून
महिला सुरक्षिततेच्या दृष्टीने उपाययोजना करण्याबाबत**

(१०) * ११८५० श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, श्री.नागोराव गाणार, श्री.प्रविण दरेकर, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.रामदास आंबटकर, डॉ.परिणय फुके, श्री.प्रवीण दटके, श्री.रमेश कराड, श्री.रमेशदादा पाटील, डॉ.रणजित पाटील, श्री.सदाशिव खोत, श्री.गोपिचंद पडळकर : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईत गत ११ महिन्यांत महिलांसंबंधित ५०५६ गुन्ह्यांची नोंद झाली असून, त्यापैकी केवळ ३९६८ गुन्ह्यांची उकल करण्यात पोलीसांना यश आले असून, उर्वरित गुन्हे तपासाधीन असल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, यामध्ये महिलांच्या विनयभंगांचे-१९२० गुन्हे, अल्पवयीन मुलींवर अत्याचाराचे-४८४ गुन्हे व महिला अत्याचाराचे-८२८ गुन्ह्यांची नोंद झाली आहे, तसेच १००८ महिलांच्या अपहरणाची नोंद पोलीस दफ्तरी दाखल झाली असून यात ९९९ अल्पवयीन मुलींचा समावेश असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने मुंबईतील महिला अत्याचार, अपहरण यासारख्या गुन्ह्यांचा जलदगतीने शोध घेऊन दोषींवर कारवाई करून महिला सुरक्षिततेच्या दृष्टीने उपाययोजना करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिलीप वळसे-पाटील : (१) महिलासंदर्भात या काळात ५,१५४ गुन्हे दाखल झाले असून त्यापैकी ४०६३ गुन्हे उघड झाले आहेत.

(२) महिलांचे विनयभंगाचे १५४४ गुन्हे दाखल झाले असून त्यापैकी १२५२ गुन्हे उघड झाले आहेत. या कालावधीत अल्पवयीन मुलींवर ४८४ गुन्हे दाखल असून ४७३ गुन्हे उघड झाले आहेत आणि महिलांवर बलात्काराचे ३४४ गुन्हे दाखल असून २६४ गुन्हे उघड झाले आहेत.

महिलांसदर्भात अपहरणाची एकूण १०१० गुन्हे दाखल असून त्यापैकी ८८४ गुन्हे उघड झाले आहेत.

(३) महिला अत्याचाराच्या घटना रोखण्याच्यादृष्टीने महिला पोलीस मदत कक्ष स्थापन करणे, गंभीर गुन्ह्यांच्या बाबत मानक कार्यप्रणाली (SOP) जारी करणे, मुंबई शहरात निर्भया पथक स्थापन करणे, महिला विरोधी गुन्ह्यांवर प्रतिबंध आणण्यासाठी कडक कायदे विधीमंडळात संमत करणे, इ. उपाययोजना करण्यात आलेल्या आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मौजे खानावळे (ता.पनवेल, जि.रायगड) गट ग्रामपंचायतीच्या हद्दीतील शासकीय भूखंड गैरप्रकारे मिळविल्याबाबत

(११) * १२०७३ श्री.विलास पोतनीस, श्री.प्रसाद लाड : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे खानावळे (ता.पनवेल, जि.रायगड) ग्रामपंचायतीच्या हद्दीत सर्व्हे नं. ४५, ४६ व ६४ या भूखंडाचा सन १९९२ पासून स्मशानभूमीसाठी वापर केला जात असताना सदर स्मशानभूमी भूखंड स्मशानभूमी करोवा एलएलपी कंपनीने तहसिल कार्यालयातील कर्मचारी व अधिकाऱ्यांशी संगनमताने सन २०१९ मध्ये गैरप्रकारे मिळविला असल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकरणी उपसरपंच, पोलीस पाटील, तंटामुक्तीचे अध्यक्ष यांनी एक सविस्तर निवेदन तहसिलदार, खालापूर, जिल्हाधिकारी, रायगड, मा.पालकमंत्री आदींकडे सादर करून या संपूर्ण प्रकरणाची चौकशी करून संबंधित दोषींवर कारवाई करण्याबाबत तसेच खानावळे गावची स्मशानभूमी पूर्ववत अंत्यसंस्कारासाठी विनाविलंब खुली करण्याची मागणी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून, चौकशीच्या अनुषंगाने स्मशानभूमीचा भूखंड गैरप्रकारे मिळविणाऱ्या कंपनी व्यवस्थापनावर व त्यांना मदत करणाऱ्या अधिकाऱ्यांविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.बाळासाहेब थोरात : (१) हे खरे नाही.

तथापि, विशेष नगर वसाहत प्रकल्पांतर्गत/ लगत स्थित असलेल्या शासकीय जमिनी नगर वसाहत प्रकल्पाकरीता प्रदान करण्यासंदर्भातील नगरविकास विभागाच्या दिनांक २०/११/२०१८ च्या धोरणानुसार व महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ व त्या अंतर्गत तयार करण्यात आलेल्या नियमातील तरतूदीनुसार कब्जेहक्काच्या रकमेत कोणतीही सवलत न देता मौजे खानावळे ता.पनवेल जि.रायगड येथील सर्वे क्र. ४५, ४६ व ६४ एकत्रित क्षेत्र ४८.४० आर ही सार्वजनिक वापराखाली नसलेली शासकीय जमीन संबंधित नगर वसाहत प्रकल्पासाठी शासन जापन महसूल विभाग क्र. जमीन-२८२०/प्र.क्र.१६/ज-४अ, दिनांक ०७ सप्टेंबर, २०२१ अन्वये कायदा/ नियमातील तरतूदीनुसार रितसर प्रदान केल्या आहेत.

(२) ग्रुप ग्रामपंचायत खानावळे, ता.पनवेल यांचे तर्फे सरपंच, उपसरपंच तसेच ग्रामसेवक यांनी स्मशानभूमीच्या जमिनी श्री.रवी खुबचंदानी व इतर यांना विशेष नगर वसाहत प्रकल्पासाठी देणेबाबत दिनांक ०९/१२/२०२१ व दिनांक १३/१२/२०२१ रोजी हरकत अर्ज दाखल केला आहे.

(३) व (४) अनुषंगिक प्रस्तावात ग्रामपंचायतीच्या सदरहू जागेसंदर्भातील हरकती विचारात घेऊन जिल्हाधिकारी यांच्या चौकशी अहवालानुसार व शासन धोरणानुसार जागा प्रदान करण्याचा निर्णय शासनस्तरावरून झाला असल्याने प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील शासकीय कार्यालयातील लाचखोरीच्या प्रकरणातील दोषी अधिकाऱ्यांवर कारवाई करण्याबाबत

(१२) * ११७७६ श्री.सदाशिव खोत, श्री.गोपिचंद पडळकर : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील शासकीय कार्यालयातील अनेक अधिकारी सन २०१९-२०२० व सन २०२०-२०२१ या कालावधीत लाच घेताना सापडल्यानंतर त्यांचेवर कारवाई न करता त्यांना महत्त्वाच्या ठिकाणी पदोन्नती व बदली मिळत असल्याचे माहे डिसेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त कालावधीत लाच घेतल्याप्रकरणी किती दोषी अधिकाऱ्यांवर कारवाई करण्यात आली आहे व किती अधिकाऱ्यांवर कारवाई करण्यात आली नाही, तसेच किती अधिकाऱ्यांना कोणत्या ठिकाणी पदोन्नती व बदली दिली, याबाबतचा तपशील उपलब्ध करून देण्याची मागणी विधानपरिषद सदस्यांनी दिनांक २१ डिसेंबर, २०२१ रोजी अपर मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, गृह विभाग, मुंबई यांचेकडे पत्राद्वारे केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने लाच घेतल्याप्रकरणी दोषी असलेल्या अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिलीप वळसे-पाटील : (१), (२), (३) व (४) फौजदारी गुन्हा दाखल झालेल्या किंवा शिस्तभंग विषयक/विभागीय चौकशी प्रकरणी निलंबित अधिकारी/कर्मचारी यांना अकार्यकारी पदावर नियुक्ती देण्याबाबत सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय दिनांक २०/०४/२०१३ नुसार सुचना देण्यात आल्या आहेत.

लाचलुचपत प्रतिबंधक विभाग अंतर्गत एकूण दाखल सापळा गुन्ह्यांची वर्षनिहाय सांख्यिकी माहिती पुढीलप्रमाणे आहे.

वर्षे	२०१९	२०२०	२०२१
सापळे	८६६	६३०	७६४

लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागामार्फत सापळा कारवाईत आढळलेल्या लोकसेवकांवर गुन्हा दाखल करून संबंधित विभागास कळविण्यात येते. तदनंतर संबंधित प्रशासकीय विभागामार्फत शासनाच्या स्थायी सुचनांनुसार कार्यवाही करण्यात येते.

सापळा कारवाईनंतर शासकीय अधिकारी/ कर्मचारी यांचेवरील पुढील कार्यवाही संबंधित विभागाकडून केली जात असल्याने प्रश्नाच्या अनुषंगाने माहिती सर्व प्रशासकीय विभागांकडून दिनांक ०३/०३/२०२२ व दिनांक ०८/०३/२०२२ रोजीच्या पत्राद्वारे मागविण्यात आली आहे.

**निफाड (जि.नाशिक) तालुक्यातील शेतकऱ्यांना गाळपेरा जमीन
भाडेतत्वावर कसण्यासाठी देण्याबाबत**

(१३) * १२८२१ श्री.रमेशदादा पाटील : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) निफाड (जि.नाशिक) तालुक्यातील अकरा गावांतील शेतकरी सन १९४८ पासून गोदावरी नदी काठालगतची १००१२.७३७ हेक्टर गाळपेरा जमीन १९९० पर्यंत कसत होते, मात्र सदर गाळपेरा जमीन पुन्हा भाडेतत्वावर कसण्यासाठी मिळण्याची मागणी शेतकऱ्यांनी केली असून, प्रांताधिकारी, ता.निफाड यांचेकडे सदर जमीन वाटपाची प्रकरणे बऱ्याच वर्षांपासून अंतिम टप्प्यातील कार्यवाहीसाठी प्रलंबित आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, प्रांताधिकारी, निफाड यांनी सदर जमीन वाटपाची प्रकरणांवरील कार्यवाही पूर्ण न करण्याची कारणे काय आहेत,
- (३) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने सदरहू प्रकरणे निकाली काढून शेतकऱ्यांना न्याय देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.बाळासाहेब थोरात : (१), (२) व (३) नाशिक जिल्हातील उपविभागीय अधिकारी, निफाड भाग, निफाड यांचेकडे गाळपेरा जमीन कसण्यासाठी मिळणेबाबतच्या विषयासंदर्भात प्राप्त झालेली निवेदने व वैयक्तिक अर्ज असे एकूण २०७ अर्ज चौकशीसाठी तहसिलदार, निफाड यांच्याकडे पाठविण्यात आले होते. त्यानुषंगाने उपवनसंरक्षक (वन्यजीव) नाशिक यांचे अभिप्राय घेण्यात आले असता, सदर क्षेत्र नांदुर मधमेश्वर पक्षी अभयारण्यासाठी अधिसूचित करण्याचे निदर्शनास आले आहे. त्यामुळे, तहसिलदार, निफाड यांनी सादर केलेला अहवाल विचारात घेऊन, सदरचे अर्ज दिनांक ३१/१२/२०२१ रोजीच्या पत्रान्वये उपविभागीय अधिकारी, निफाड भाग, निफाड यांनी निकाली काढलेले आहेत.

नाशिक जिल्हातील निफाड तालुक्यात कसण्यासाठी मागणी करण्यात आलेले सदर गाळपेरा क्षेत्र हे महसूल व वन विभाग, शासन अधिसूचना दिनांक २५/०२/१९८६ नुसार नांदूर मधमेश्वर पक्षी अभयारण्यासाठी अधिसूचित करण्यात आलेले असल्यामुळे सन १९८८ पासून पुढे गाळपेरा क्षेत्र वहितीस मुदतवाढ देण्यात आलेली नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**विरार-अलिबाग बहुउद्देशीय मार्गिका प्रकल्पाच्या भूसंपादनाच्या
मोजणीस शेतकऱ्यांचा विरोध असल्याबाबत**

(१४) * १२१९८ श्री.प्रसाद लाड, श्री.जयंत पाटील : सन्माननीय महसूल मंत्री

पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) विरार-अलिबाग बहुउद्देशीय मार्गिका (मल्टी मॉडेल कॉरिडॉर) या एमएसआरडीसीकडून राबविण्यात येणाऱ्या सुमारे १२६ कि.मी. लांबीच्या प्रकल्पाला शेतकऱ्यांनी माहे डिसेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान विरोध दर्शविलेला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, विरार-अलिबाग बहुउद्देशीय मार्गिकाच्या प्रकल्पाचे थोडक्यात स्वरूप काय आहे, तसेच या प्रकल्पासाठी उरण तालुक्यातील बैलौंडाखार, दिघोडे, वेश्वी, जांभूळपाडा गावठाण, जासई, भोम, चिखली भोम, चिरनेर, टाकीगाव, हरिश्चंद्र पिंपळे, नवापाडा, विंधणे, कळबुसरे आणि कोळी बांधाणखार आदी १६ महसूली गावातील जमिनी संपादित कराव्या लागणार असल्याने प्रकल्पासाठी सर्वेक्षण आणि मोजणी करण्यासाठी आलेल्या अधिकाऱ्यांना शेतकऱ्यांनी विरोध केला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, विरार-अलिबाग बहुउद्देशीय मार्गासंदर्भात दिनांक ३ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास पनवेल उपविभागीय अधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली उरण पंचायत समितीच्या सभागृहात शेतकऱ्यांसमवेत बैठक आयोजित करण्यात आली होती, हे ही खरे आहे काय,

- (४) असल्यास, पनवेल उपविभागीय अधिकारी यांनी आयोजित केलेल्या बैठकीच्यावेळी शेतकऱ्यांनी कोणकोणत्या मागण्या केल्या आहेत व सदरहू मागण्यांसंदर्भात शासनाने कोणता निर्णय घेतला आहे वा घेण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.बाळासाहेब थोरात : (१) व (२) विरार-अलिबाग बहुउद्देशीय मार्गिका प्रकल्पासंदर्भात दिनांक २७/०१/२०२२ रोजी मौजे कळंबुसरे या गावाचे संयुक्त मोजणीचे वेळी शेतकऱ्यांना दिल्या जाणाऱ्या भूसंपादन मोबदल्याच्या अनुषंगाने विरोध दर्शविला तथापि, त्यांनी या प्रकल्पास विरोध केलेला नाही. आज रोजी सदर गावामध्ये मोजणी चालू झाली आहे.

(३) व (४) उक्त प्रकल्पासंदर्भात दिनांक ०३ जानेवारी, २०२२ रोजी उपविभागीय अधिकारी, पनवेल यांच्या अध्यक्षतेखाली उरण पंचायत समितीच्या सभागृहात शेतकऱ्यांना प्रकल्पाची माहिती देण्याच्या अनुषंगाने बैठक आयोजित करण्यात आली होती. सदर बैठकीत एकूण ६ मागण्या करण्यात आल्या.

- १) प्रकल्पात जमीन जाणाऱ्या शेतकऱ्यांना प्रकल्पग्रस्ताचा दाखला द्यावा.
- २) भूसंपादन समयी सर्व्हे क्रमांकात शिल्लक राहणारी जमीन देखील संपादित करावी.
- ३) तालुक्यातील सर्व गावांना भूसंपादनाचा समान दर द्यावा.
- ४) घरे बाधित होत असल्यास कॉरिडोर रस्ता वळवावा.
- ५) संपादित जमिनीपैकी २०% जमीन पुनर्वसनासाठी ठेवावी.
- ६) गावांना जोडणाऱ्या सध्याच्या रस्त्यांना त्यामधून मार्गिका ठेवावी.

शेतकऱ्यांकडून प्राप्त निवेदनाच्या अनुषंगाने व बैठकीतील मागण्यांच्या अनुषंगाने संपादन संस्था यांना उपविभागीय अधिकारी, पनवेल यांनी दिनांक २८/०१/२२ रोजीचे पत्रान्वये लेखी कळविलेले आहे.

- (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील ग्रामपंचायतीमध्ये स्वयंचलित हवामान केंद्रे बसविण्याबाबत

(१५) * १२७६५ श्री.सुजितसिंह ठाकूर, श्री.नागोराव गाणार, श्री.प्रविण दरेकर, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.रामदास आंबटकर : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात सहा हजार ग्रामपंचायतीमध्ये स्वयंचलित हवामान केंद्रे बसविण्यासाठी आवश्यक ती कार्यवाही करण्याच्या सूचना मा.कृषीमंत्री महोदयांनी घेतलेल्या बैठकीत संबंधित अधिकाऱ्यांना दिल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त स्वयंचलित हवामान केंद्रामुळे तापमान, वाऱ्याची दिशा आणि वेग, सापेक्ष आर्द्रता पर्जन्यमान याची अद्ययावत माहिती व पावसाची गावनिहाय आकडेवारी तसेच अतिवृष्टीमुळे होणाऱ्या नुकसानीची तंत्रशुध्द माहिती ग्रामपंचायत स्तरावर मिळणार आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने राज्यातील ग्रामपंचायतीमध्ये स्वयंचलित हवामान केंद्रे बसविण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दादाजी भुसे : (१) होय.

(२) होय.

(३) प्रत्येक ग्रामपंचायत स्तरावर स्वयंचलित हवामान केंद्र बसविण्याच्या अनुषंगाने प्रथम टप्प्यात ६००० गावांमध्ये स्वयंचलित हवामान केंद्र बसविण्याबाबत प्रस्ताव सादर करण्याच्या सूचना देण्यात आल्या आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**ई-नकाशा कार्यक्रमांतर्गत राज्यातील भूमापन नकाशांचे
काम पूर्ण करण्याबाबत**

(१६) * १२२४९ श्री.रामराव पाटील : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) देशातील व राज्यातील नागरिकांना आधुनिक, सर्वकष आणि पारदर्शक भूमिअभिलेख व्यवस्थापन पध्दती तयार करून निर्णायक मालकी हक्क (Land Titling) पध्दती बरोबरच मालकी हक्काची शाश्वती देणे याकरीता सन २००८ पासून राष्ट्रीय भूमि अभिलेख आधुनिकीकरण कार्यक्रम सुरु करण्यात आला. या कार्यक्रमांतर्गत राज्य शासनाने केलेल्या कामांचा आढावा केंद्राला कळविण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, ई-अभिलेख कार्यक्रमांतर्गत तहसिलदार, उपअधीक्षक भूमि अभिलेख व नगर भूमापन यांच्या कार्यालयातील अभिलेख कक्षात असलेल्या जुन्या अभिलेखांचे उतारे (तालुका स्तरावरील तहसिलदार कार्यालयातील जुने फेरफार, जुने सातबारा, खाते उतारा इ. व उपअधीक्षक भूमि अभिलेख कार्यालयातील टिपण, आकारफोड पत्रक, गुणाकार बुक, आकारबंद, एकत्रिकरण स्कीम, शेत पुस्तक इ.) यांचे १८.९३ व फेरफार चे १८.४ ९४% स्कॅनिंग पूर्ण करण्यात येऊन ते डिजीटल स्वरूपात साठविण्यात आले आहे, हे खरे आहे काय,

(अ) अहमदनगर, अकोला, अमरावती, औरंगाबाद, चंद्रपूर, धुळे, गडचिरोली, गोंदिया, जळगाव, लातूर, मुंबई उपनगर, नंदुरबार, नाशिक, पालघर, रायगड, सिंधुदुर्ग, ठाणे, वाशिम व यवतमाळ या १९ जिल्ह्यांचा केवळ अभिलेखांचा स्कॅनिंग केलेला डाटा महसूल खात्याच्या संकेतस्थळावर नागरिकांना पाहण्यासाठी उपलब्ध करून देण्यात आलेला असून, अनेक जिल्ह्यांसाठीचा डेटा प्रत्यक्षात वापर करण्यात आलेला नाही, हे ही खरे आहे काय,

ब) असल्यास, अभिलेखांचे स्कॅनिंग असलेली महसूल खात्याची वेबसाईट aappleabhilekh.mahabhumi.gov.in अनेक महिन्यांपासून बंद आहे, हे ही खरे आहे काय,

क) तालुका स्तरावरील तहसिलदार कार्यालयातील जुने फेरफार, जुने सातबारा, खाते उतारा इ. व उपअधीक्षक भूमि अभिलेख कार्यालयातील टिपण, आकारफोड पत्रक, गुणाकार बुक, आकारबंद, एकत्रिकरण स्कीम, शेत पुस्तक इ चे स्कॅनिंग चे टेंडर काढलेले असताना केवळ तहसिल कार्यालयातील जुने सातबारा व फेरफार यांचीच केवळ स्कॅनिंग करून उपरोक्त ७ जिल्ह्यांचे डाटा अपलोड करण्यात आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, ई-नकाशा कार्यक्रमांतर्गत तालुका स्तरावरील उपअधीक्षक भूमि अभिलेख कार्यालयातील भूसंपादन नकाशे, फाळणी नकाशे व टिपण असलेल्या अभिलेखांचे केवळ १३.०३ टक्के डिजीटायझेशन झाले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, ई-भूलेख कार्यक्रमांतर्गत संगणकीकृत नकाशे, स्कॅन केलेले जुने अभिलेख व पुनर्मोजणीनंतरचे नकाशे नागरिकांस एकाच संकेतस्थळावर (वेबसाईटद्वारे/ पोर्टलद्वारे) उपलब्ध करून देण्यात आलेले नाहीत, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, भू-नकाशा या संकेतस्थळावर नागरिकांना आपल्या मिळकतीची माहिती स्वतः शोधता यावी याकरीता मध्यप्रदेश राज्याप्रमाणे संकेतस्थळावर यूजर आयडी तयार करण्याची सुविधा उपलब्ध करून देण्यात आलेली नाही, सदर यूजर आयडी तयार करण्याबाबत शासनाने कोणती उपाययोजना केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.बाळासाहेब थोरात : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) हे अंशतः खरे आहे.

डिजीटल इंडिया भूमि अभिलेख आधुनिकीकरण कार्यक्रमांतर्गत तालुका स्तरावरील तहसिलदार कार्यालयातील जुने फेरफार, जुने सातबारा, खाते उत्तरा इ. व उपअधीक्षक भूमि अभिलेख कार्यालयातील टिपण, आकारफोड पत्रक, गुणाकार बुक, आकारबंद, एकत्रिकरण स्कीम, शेत पुस्तक इ. अभिलेखांचे स्कॅनिंग काम चालू असून सद्यःस्थितीत राज्यातील एकूण ३५ जिल्ह्यांपैकी २४ जिल्ह्यांचे स्कॅनिंग काम पूर्ण झालेले असून त्यापैकी १९ जिल्ह्यांचा डाटा साठविण्यात आला असून सदरचा डाटा <https://mahabhumi.gov.in> या संकेतस्थळावर जनतेसाठी पहाण्यासाठी उपलब्ध करून देण्यात आलेला आहे.

उर्वरित ११ जिल्ह्यांचे स्कॅनिंग काम प्रगतीत असून सद्यःस्थितीत वेबसाईट चालू आहे.

(३) व (४) होय, हे खरे आहे.

ई-नकाशा कार्यक्रमांतर्गत राज्यातील पुणे, रायगड, नाशिक, औरंगाबाद, अमरावती व नागपूर या ६ जिल्ह्यातील भूमापन नकाशांचे डिजीटायझेशन काम पूर्ण झालेले असून सदर नकाशे डिजीटली साईन झाल्यानंतर एकाच ठिकाणी संकेतस्थळावर (वेबसाईटद्वारे/ पोर्टलद्वारे) उपलब्ध करून देण्यात येणार आहेत. उर्वरित २८ जिल्ह्यातील भूमापन नकाशाचे डिजीटायझेशन करण्यासाठी शासनाने मान्यता दिली आहे.

(५) भू-नकाशा या संकेतस्थळावर जनतेस मिळकतीची माहिती स्वतः शोधता यावी या करीता परिपूर्ण संकेतस्थळ निर्मितीचे काम विचाराधीन आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**बीड जिल्ह्यामध्ये चोरी व घरफोडीचे गुन्हे रोखण्याकरीता
उपाययोजना करण्याबाबत**

(१७) * ११९१२ श्री.विनायकराव मेटे : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बीड जिल्ह्यामध्ये पोलिसांच्या गस्तीअभावी घरफोड्या व चोरीच्या प्रमाणात वाढ झाल्याचे दिनांक १८ डिसेंबर, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास सन २०२१ या वर्षात बीड जिल्ह्यामध्ये २०० पेक्षा जास्त घरफोड्या व ११६२ चोरीच्या घटनांची नोंद झाली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने बीड जिल्ह्यामधील वाढत्या चोऱ्या व घरफोड्यांना रोखण्याकरीता उपाययोजना करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिलीप वळसे-पाटील : (१) बीड जिल्ह्यातील घरफोडी व चोऱ्यांच्या घटनांमध्ये काही प्रमाणात वाढ झाली आहे.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) बीड जिल्ह्यामध्ये सन २०२१ मध्ये घरफोडीच्या एकूण २३१ दाखल गुन्ह्यांपैकी ६१ गुन्हे व चोरीच्या एकूण १२६५ दाखल गुन्ह्यांपैकी ३५३ गुन्हे उघडकीस आणण्यात आले आहेत.

जिल्ह्यातील गुन्हे रोखण्यासाठी प्रत्येक पोलीस स्टेशनच्या हद्दीत रात्री गस्त घालण्यात येत आहे. गस्त घालण्याकरीता प्रत्येक गावात ग्राम सुरक्षा दलाची स्थापना करण्यात आली आहे.

तसेच वेळोवेळी सराईत गुन्हेगारांची तपासणी, संशयितांची पडताळणी व प्रतिबंधक कारवाई करण्यात येत आहे.

(४) विलंब झालेला नाही.

**ग्रामकट्टीपार (ता.आमगाव, जि.गोंदिया) येथील कबड्डी व
हॉलिबॉलसाठीच्या क्रीडांगणाचे काम अपूर्ण असल्याबाबत**

(१८) * १२९७४ श्री.नागोराव गाणार, श्री.प्रविण दरेकर, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.रामदास आंबटकर, डॉ.परिणय फुके, श्री.प्रवीण दटके, श्री.रमेश कराड, श्री.रमेशदादा पाटील, डॉ.रणजित पाटील : सन्माननीय क्रीडा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) ग्रामकट्टीपार (ता.आमगाव, जि.गोंदिया) येथील जिल्हा परिषद व कनिष्ठ महाविद्यालयाकरीता सन २०२०-२०२१ मध्ये क्रीडा विकास निधीतून कबड्डी व हॉलिबॉलसाठी बनविण्यात आलेले क्रीडांगण अपूर्ण व अर्धवट स्थितीत असताना निधीची उचल करण्यात आल्याची बाब माहे जानेवारी, २०२२ च्या पहिल्या आठवड्यात वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, कंत्राटदाराने क्रीडांगण तयार करताना निकृष्ट साहित्याचा वापर केला असल्याची तक्रार स्थानिकांनी जिल्हाधिकार्यांना दिलेल्या निवेदनात केली आहे, हे ही खरे काय,

- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने सदर क्रीडांगणाच्या बांधकामाची तपासणी करून, क्रीडांगणाचे काम पूर्ण करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.सुनिल केदार : (१) हे खरे नाही.

(२) याबाबत स्थानिकांकडून जिल्हाधिकारी कार्यालयास तक्रार प्राप्त झाल्याचे दिसून येत नाही.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

विदर्भातील विशेषतः अमरावती, अकोला व बुलढाणा या जिल्ह्यामधील पानपिंपरी पिकाचे उत्पादन घेणाऱ्या शेतकऱ्यांना अनुदान मिळण्याबाबत

(१९) * १३०३५ डॉ.प्रज्ञा सातव, श्री.अभिजित वंजारी, श्री.अमोल मिटकरी, श्री.शशिकांत शिंदे, श्री.विक्रम काळे, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.संजय दौंड, श्री.अरुण लाड : सन्माननीय फलोत्पादन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) विदर्भातील अमरावती, अकोला व बुलढाणा या जिल्ह्यांमध्ये पानपिंपरी या वनौषधी पिकाचे उत्पादन मोठ्या प्रमाणात घेतले जात असून, सदर पिकाचे उत्पादन घेणाऱ्या शेतकऱ्यांचे अनुदान सन २०१७ पासून देण्यात आले नसल्याने, अनुदानाची रक्कम मिळण्यासाठी त्यांना वारंवार संघर्ष करावा लागत असल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, यापूर्वी उक्त पिकाला अनुदान दिले जात होते, परंतु सन २०१७ पासून अनुदान देण्याचे बंद करण्यात आले असून, मागील ५ ते ६ वर्षे या पिकावर मर रोगाचा प्रादुर्भाव होत असल्याने त्यावर संशोधन करणे आवश्यक असून, पिकाच्या लागवडीसाठी येणारा खर्च व पिकाला मिळणारा भाव यात तफावत असल्यामुळे वनौषधीचे पीक घेणारे शेतकरी आर्थिक अडचणीत आले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, पानपिंपरी पिकाच्या अनुदानाचा आराखडा जिल्हापातळीवरून कृषी आयुक्तांकडे पाठविण्यात आला असून, अनुदानास लवकरच मंजूरी मिळेल असे तालुका कृषी अधिकारी, अकोट यांनी स्पष्ट केले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने पानपिंपरी पिकाचे औषधी गुणधर्मांमुळे त्याची मागणी वाढत असल्याने शेतकऱ्यांना पूर्वीप्रमाणे अनुदान देण्याबाबत व या पिकाचा पीक विमा योजनेत समावेश करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.संदीपानराव भुमरे : (१) हे खरे नाही.

वनौषधी पिकाचे सन २०१७-१८ चे व सन २०१९-२० चे अनुदान औषधी वनस्पती उत्पादक शेतकऱ्यांना सन २०१९-२० व सन २०२०-२१ या आर्थिक वर्षामध्ये देण्यात आलेले आहे.

(२) अंशतः खरे आहे.

वनौषधी पिकाचे अनुदान केंद्र शासनाने वार्षिक कृती आराखड्यास मंजूरी दिल्यानंतर दिले जाते. वनौषधी पिकाचे सन २०१७-१८ चे व सन २०१९-२० चे अनुदान औषधी वनस्पती उत्पादक शेतकऱ्यांना सन २०१९-२० व सन २०२०-२१ या आर्थिक वर्षामध्ये देण्यात आलेले आहे.

पानपिंपरी पिकाच्या संशोधनाकरीता डॉ.पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठाने दिवठाणा, ता.अकोट, जि.अकोला येथे संशोधन केंद्र उभारले आहे.

(३) व (४) राज्य औषधी वनस्पती मंडळाने सन २०२०-२१ चा वार्षिक कृती आराखडा दिनांक ०९/०६/२०२० रोजीच्या पत्रान्वये केंद्र शासनाकडे मंजूरीसाठी सादर केला. तथापि, त्यास केंद्र शासनाकडून मंजूरी मिळाली नाही. तसेच सन २०२१-२२ पासून औषधी वनस्पतीच्या लागवडीसाठी आयुष मंत्रालयात कोणतीही योजना नसल्यामुळे योजनेच्या सन २०२१-२२ च्या वार्षिक कृती आराखडा मंजूरीच्या प्रस्तावाचा विचार केला जाणार नसल्याचे केंद्र शासनाने कळविले आहे.

पानपिंपरी या औषधी पिकाची लागवड प्रामुख्याने अमरावती, अकोला व बुलढाणा या जिल्ह्यात करण्यात येते. पानपिंपरी या पिकाखालील सदर जिल्ह्यातील एकूण क्षेत्र ६०९.४५ हे. इतके असून ते अत्यंत कमी आहे. त्यामुळे पानपिंपरी पिकाचा समावेश पुनर्रचित हवामान आधारित फळपीक विमा योजनेत करणे आर्थिकदृष्ट्या व्यवहार्य होणार नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**पारशिवनी (जि.नागपूर) येथील भूमि अभिलेख कार्यालयात
बेकायदेशीररित्या गावठाण जमिनीचे दस्त तयार होत असल्याबाबत**

(२०) * १३०७२ श्री.अभिजित वंजारी : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) उपअधीक्षक भूमि अभिलेख कार्यालय, पारशिवनी (जि.नागपूर) येथे गावठाण जमिनीचे बेकायदेशीररित्या दस्त तयार केले जात असल्याचे माहे नोव्हेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर कार्यालयात एकच देयक पावती दोन नावाने व वेगवेगळ्या रकमेची देण्यात येत असून, त्यामुळे जनतेची हजारो रुपयांची फसवणूक केली जात आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, यासंदर्भात शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने बेकायदेशीररित्या गावठाण जमिनीचे दस्त तयार करणाऱ्या तसेच जनतेची फसवणूक करणाऱ्या दोषी अधिकारी-कर्मचारी यांच्यावर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.बाळासाहेब थोरात : (१) व (२) होय, हे खरे आहे.

(३) बेकायदेशीररित्या गावठाण जागेच्या सनदा तयार करण्यासंदर्भात प्राथमिक दृष्ट्या दोषी आढळलेले निमतानदार यांना दिनांक ०२/०३/२०२२ रोजी निलंबित करण्यात आले असून त्यांचेविरुद्ध विभागीय चौकशी सुरु करण्यात

येत आहे. चुकीच्या पावत्या व सनदा बाबत पोलीस स्टेशन, पारशिवणी येथे दिनांक ०१/११/२०२१, दिनांक १८/०२/२०२२ व दिनांक २८/०२/२०२२ रोजी तक्रार केली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील विशेषतः नागपूर जिल्ह्यातील पात्र शेतकऱ्यांना
विशेष घटक योजनेचा लाभ देणेबाबत**

(२१) * १३१७५ श्री.चंद्रशेखर बावनकुळे : सन्माननीय पशुसंवर्धन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील अनुसूचित जाती व जमाती प्रवर्गातील शेतकऱ्यांना पशुसंवर्धन विभागाद्वारे दरवर्षी विशेष घटक योजना आणि ओटीएसपी योजना अंतर्गत दुधाळ पशु व बकऱ्यांचे वाटप केले जाते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, नागपूर जिल्ह्यात सन २०१९-२०२० व सन २०२०-२०२१ यावर्षात सदर योजनेसाठी पात्र असलेल्या शेतकऱ्यांकडून अर्ज मागविण्यात आले होते, त्यानुसार अनेक शेतकऱ्यांनी आवश्यक दस्तावेजासह शासनाकडे ऑफलाईन अर्ज दाखल केलेले होते, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, पशुसंवर्धन आयुक्त, पुणे यांचे आदेशानुसार ऑफलाईनरित्या सादर केलेले अर्ज रद्द करण्यात आले असल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने शासनाकडे आवश्यक त्या दस्तावेजासह ऑफलाईन सादर केलेले अर्ज ग्राह्य धरून पात्र शेतकऱ्यांना योजनेचा लाभ देणेबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.सुनिल केदार : (१) व (२) हे खरे आहे.

(३) हे खरे नाही.

- (४) नागपूर जिल्ह्यामध्ये चालू वर्षात जिल्हा वार्षिक योजनेतर्गत विविध वैयक्तिक लाभाच्या योजनेतर्गत लाभार्थ्यांची निवड ऑफलाइन पध्दतीने करून योजना राबविण्यास शासनाची मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे.
- (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**अंबाजोगाई (जि.बीड) तालुक्यामध्ये महाबीज
प्रक्रिया केंद्र उभारण्याबाबत**

(२२) * १३२१९ श्री.संजय दौंड : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) अंबाजोगाई (जि.बीड) येथे महाबीज प्रक्रिया केंद्र स्थापन व्हावे अशी मागणी बीड जिल्ह्यातील स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी व बीजोत्पादक शेतकऱ्यांनी शासनाकडे केली असल्याचे माहे डिसेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, बीड जिल्हा कार्यक्षेत्रात बीज प्रक्रिया केंद्र नसल्यामुळे जालना, उस्मानाबाद व लातूर जिल्ह्यातील बीजप्रक्रिया केंद्रावर बीड जिल्ह्यातील बीजोत्पादकांकडून बियाणे संकलन केले जाते, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठांतर्गत अंबाजोगाई येथील सिताफळ संशोधन केंद्राची ५ एकर जमीन महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळास बीज प्रक्रिया केंद्र स्थापन करण्यासाठी देण्याचा ठराव पारित करण्यात येऊन, शासकीय दरानुसार व मुल्यांकनांनुसार येणारी कब्जे हक्काची रक्कम महाबीज व्यवस्थापन भरणा करण्यास तयार आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, याप्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने अंबाजोगाई येथील सिताफळ संशोधन केंद्राच्या जमिनीमधील ५ एकर जमिनीवर महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळास बीज प्रक्रिया केंद्र स्थापन करण्यासंदर्भात शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दादाजी भुसे : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) होय, हे खरे आहे.

(४) अंबाजोगाई, जि.बीड येथे तालुका बीज गुणन केंद्राची २२०.२४ हे. प्रक्षेत्र स्थावर मालमत्ता आहे. सदरचे संपूर्ण क्षेत्र दिनांक ०४/१२/१९७३ च्या शासन निर्णयान्वये वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठास लीज तत्वावर देण्यात आली आहे. सदर जागेमधील सिताफळ संशोधन केंद्रातील काही भाग महाबीजला देण्याबाबत प्राथमिक स्तरावरील छाननी सुरु आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**भोकरदन (जि.जालना) तालुक्यातील नुकसानग्रस्त शेतकऱ्यांना
पीक विमा रक्कम मिळण्याबाबत**

(२३) * १३२२३ श्री.अंबादास दानवे : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) भोकरदन (जि.जालना) तालुक्यातील १७ हजार शेतकऱ्यांनी ३४ हजार ७०० हेक्टर जमिनीवर ११८ कोटी ३८ लक्ष रुपयांचे विमा संरक्षण घेतलेले असतानाही विमा कंपनीने नुकसान झालेल्या काही शेतकऱ्यांच्या खात्यात विमा रक्कम वर्ग केली असून, काही शेतकऱ्यांना अदयापही मदत मिळाली नसल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, विमा रक्कम न मिळाल्यामुळे पिंपळगांव रेणुकाई येथील शेतकऱ्यांनी कृषी कार्यालयावर मोर्चा काढला होता, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे, चौकशीच्या अनुषंगाने उर्वरित शेतकऱ्यांना तातडीने विमा रक्कम देण्याच्या दृष्टीने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दादाजी भुसे : (१) हे अंशतः खरे आहे.

प्रधानमंत्री पीक विमा योजना खरीप हंगाम २०२१ मध्ये भोकरदन (जि.जालना) तालुक्यात १.२२ लाख अर्जदारांनी ३.०० कोटी विमा हप्ता भरून ३६७६१ हे क्षेत्र विमा संरक्षित केले आहे.

योजनेच्या मार्गदर्शक सुचनेनुसार तालुक्यातील सहभागी शेतकऱ्यांपैकी स्थानिक नैसर्गिक आपत्ती या बाबींतर्गत ४०६५६ अर्जदारांना रक्कम रुपये १८.८३ कोटी व काढणी पश्चात नुकसान या बाबी अंतर्गत ३५ अर्जदारांना रक्कम रुपये १.०० लाख असे एकूण ४०६९१ अर्जदारांना रक्कम रुपये १८.८३ कोटी निश्चित करण्यात आली, त्यापैकी ४०५३३ अर्जदारांना रक्कम रुपये १८.८२ कोटी वाटप करण्यात आली असून उर्वरित नुकसान भरपाई वाटपाची कार्यवाही सुरु आहे. तसेच उत्पन्नावर आधारित नुकसान भरपाई परिगणनेची कार्यवाही सुरु आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) प्रधानमंत्री पीक विमा योजना खरीप हंगाम, २०२१ मध्ये भोकरदन (जि.जालना) तालुक्यातील सहभागी १.२२ लाख अर्जदारांपैकी योजनेच्या मार्गदर्शक सुचनेनुसार स्थानिक नैसर्गिक आपत्ती या बाबी अंतर्गत ४०६५६ अर्जदारांना रक्कम रुपये १८.८३ कोटी व काढणी पश्चात नुकसान या बाबी अंतर्गत ३५ अर्जदारांना रक्कम रुपये १ लाख असे एकूण ४०६९१ अर्जदारांना रक्कम रुपये १८.८३ कोटी निश्चित करण्यात आली, त्यापैकी ४०५३३ अर्जदारांना रक्कम रुपये १८.८२ कोटी वाटप करण्यात आली असून उर्वरित नुकसान भरपाई वाटपाची कार्यवाही सुरु आहे. तसेच उत्पन्नावर आधारित नुकसान भरपाई परिगणनेची कार्यवाही सुरु आहे.

प्रधानमंत्री पीक विमा योजना खरीप हंगाम २०२१ मध्ये पिंपळगांव रेणुकाई महसूल मंडळात सहभागी १६६७९ अर्जदारांपैकी योजनेच्या मार्गदर्शक सुचनेनुसार स्थानिक नैसर्गिक आपत्ती या बाबीअंतर्गत ६८३० अर्जदारांना रक्कम रुपये ४.१६ कोटी निश्चित करण्यात आली असून त्यापैकी ६८२० अर्जदारांना रक्कम रुपये ४.१५ कोटी वाटप करण्यात आली असून उर्वरित नुकसान भरपाई वाटपाची कार्यवाही सुरु आहे.

तसेच उत्पन्नावर आधारित नुकसान भरपाई परिगणनेची कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**वेवजी (ता.तलासरी, जि.पालघर) येथे उभारण्यात येणाऱ्या
गृहसंकुलाची बेकायदा नोंदणी करण्यात आल्याबाबत**

(२४) * १३५२८ डॉ.परिणय फुके : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वेवजी (ता.तलासरी, जि.पालघर) गावामध्ये उभारण्यात येणाऱ्या गृहसंकुलात सुमारे ३०० सदनिका, बंगले व व्यापारी गाळ्यांच्या उभारणीत मे.बी.नानजी एंटरप्राइजेस या कंपनीने बनावट भोगवटा प्रमाणपत्राचा वापर करून त्याआधारे दुय्यम निबंधक कार्यालयात नोंदणी केली आल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या संपूर्ण प्रकरणाची चौकशी करून संबंधितांविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्याचे आदेश जिल्हाधिकारी, पालघर यांनी देवूनही या प्रकरणी कोणतीही कार्यवाही करण्यात आली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने बनावट सही, शिक्के व लेटर हेडचा वापर करून भोगवटा प्रमाणपत्र तयार करून त्याचा दस्तावेज नोंदणीसाठी वापर करून अनियमितता व गैरव्यवहार करणाऱ्या मे.बी.नानजी एंटरप्राइजेस या कंपनीवर व इतर दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.बाळासाहेब थोरात : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) दुय्यम निबंधक श्रेणी-१, तलासरी यांनी त्यांच्या दिनांक ०४/०३/२०२२ पत्रान्वये मे. बी. नानजी एंटरप्रायजेस लिमिटेड यांचे विरुद्ध दस्तऐवजाची नोंदणी करताना बनावट भोगवटा प्रमाणपत्र जोडून नोंदणी अधिनियम १९०८

चे कलम ८२ खंड (क) नुसार गैरकृत्य करुन दुय्यम निबंधक श्रेणी-१ तलासरी या कार्यालयाची तसेच शासनाची फसवणुक केलेली असल्याने संबंधितांविरुद्ध नोंदणी अधिनियम १९०८ चे कलम ८२ अन्वये व भारतीय दंडविधान संहितेमधील तरतुदी अन्वये गुन्हा दाखल करण्याबाबत अर्ज सादर केला होता.परंतु सदर प्रकरणात मंडळ अधिकारी झरी, ता.तलासरी यांनी तत्पूर्वीच फिर्याद दिलेली असल्याने त्याबाबत घोलवड पोलीस स्टेशन गुन्हा रजि नं. १२/२०२२ भादविसं कलम ४२०, ४६७, ४६८, ४६९, ४७१ प्रमाणे दिनांक ०२/०२/२०२२ रोजी दाखल करण्यात आला आहे. सद्यःस्थितीत मंडळ अधिकारी व दुय्यम निबंधक श्रेणी-१ या दोन्ही तक्रार प्रकरणात गुन्हाचा तपास चालु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**अकोला, अमरावती व बुलढाणा जिल्ह्यात नानाजी देशमुख कृषी
संजीवनी योजना राबविण्याबाबत**

(२५) * १२८७२ श्री.अमोल मिटकरी : तारांकित प्रश्न क्रमांक १०२९८ ला दिनांक २४ डिसेंबर, २०२१ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नानाजी देशमुख कृषी संजीवनी प्रकल्पांतर्गत अकोला, बुलढाणा व अमरावती या तीन जिल्ह्यातील खारपाणपट्ट्यांतील १५ तालुक्यात शेतकऱ्यांचे उत्पन्न वाढविण्यासाठी केलेल्या उपाययोजनांचे आराखडे सादर करण्यापूर्वी, जिल्हास्तरीय समितीची मंजूरी घेण्याची कार्यवाहीची प्रक्रिया पूर्ण करण्याबाबत तसेच गाव विकास आराखड्यांना जिल्हा समन्वय समितीमध्ये मंजूरी घेऊन कामांना सुरुवात करण्याबाबत प्रकल्प संचालक यांनी दिनांक २९ ऑक्टोबर, २०२१ रोजीच्या आढावा बैठकीमध्ये सूचना देवूनही कोणतीही कार्यवाही करण्यात आली नाही, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करुन अकोला, अमरावती व बुलढाणा जिल्ह्यात नानाजी देशमुख कृषी संजीवनी योजना प्रभावीपणे राबविण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दादाजी भुसे : (१) व (२) अकोला, बुलढाणा व अमरावती जिल्ह्यातील खारपाण पट्ट्यातील १७ तालुक्यातील एकूण ८९४ गावांपैकी सुक्ष्मनियोजन केलेल्या ८५४ गावांचे गाव विकास आराखडे जिल्हा समन्वय समितीकडून मंजूर करण्यात आलेले आहेत. तथापि, या मंजूरीच्या आधारे केवळ मृद व जलसंधारण कामांची अंमलबजावणी करण्यात येते. त्यानुसार, संबंधित गावांमध्ये मृद व जलसंधारणाची कामे कार्यान्वित केली आहेत आणि वैयक्तिक लाभाच्या बाबींकरिता सदर मंजूरीची आवश्यकता नसल्यामुळे संबंधित गावातील शेतकऱ्यांना सदर गावांचे विकास आराखडे मंजूर होण्यापूर्वीपासून लाभ देण्यात येत आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबईतील आरे दुग्ध वसाहतीतील शासकीय जागेवर अनधिकृत बांधकामे करण्यात येत असल्याबाबत

(२६) * १३३६७ श्री.प्रविण दरेकर, श्री.सदाशिव खोत, डॉ.परिणय फुके, श्री.सुरेश धस, डॉ.रणजित पाटील, श्री.प्रसाद लाड, श्री.गोपिचंद पडळकर, श्री.निलय नाईक, श्री.प्रवीण दटके, श्री.रमेशदादा पाटील, अॅड.निरंजन डावखरे : सन्माननीय दुग्धविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील आरे दुग्ध वसाहतीत आग लावून, वृक्ष तोडून, पर्यावरणाचे नुकसान करून शासनाच्या मोकळ्या जागेवर मोठ्या प्रमाणावर अनधिकृत बांधकाम करण्यात येत असल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, आरे कार्यालयाने अनधिकृत बांधकामावर कारवाई करण्यासाठी मनुष्यबळ उपलब्ध करून देण्याबाबत दिनांक १४ जुलै, २०२१ रोजी आरे पोलिसांशी पत्रव्यवहार केला असून, पोलीस विभागाने संरक्षण शुल्क भरल्याशिवाय मनुष्यबळ पुरविण्यात येणार नसल्याचे त्यांच्या दिनांक १७ ऑगस्ट, २०२१ रोजीच्या पत्रान्वये कळविले आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, अनधिकृत बांधकामांना संरक्षण देण्यासाठी आरे व पोलीस विभाग कालापव्यय करित आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, याप्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने अनधिकृत बांधकाम निष्कासित करण्याबाबत कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.सुनिल केदार : (१) हे खरे आहे.

(२) व (३) आरे येथील शासकीय जागेत करण्यात आलेले अतिक्रमण निष्कासित करण्यासाठी मनुष्यबळ उपलब्ध करून देण्याची विनंती आरे पोलीस ठाणे यांना आरे प्रशासनाने दिनांक २९/०७/२०२१ व दिनांक ०२/०८/२०२१ च्या पत्रान्वये केली असता आरे पोलीस, ठाणे यांनी त्यांच्या दिनांक ०५/०८/२०२१ च्या पत्रान्वये मनुष्यबळासाठी विहित दराने शुल्क भरण्याबाबत कळविले आहे.

(४) व (५) आरे दुग्ध वसाहतीमधील शासकीय जागेतील अनधिकृत बांधकामाच्या निष्कासन करण्यासाठी पोलीस बंदोबस्त विनामुल्य देण्याबाबत गृह विभागास विनंती करण्यात आली आहे.

डहाणू (जि.पालघर) तालुक्यातील अवैध रेती उपसा व चोरी रोखण्याबाबत

(२७) * १२२९४ श्री.रविंद्र फाटक : दिनांक २३ डिसेंबर, २०२१ रोजी सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आलेल्या अतारांकित प्रश्नोत्तरांच्या यादी क्रमांक ८ मधील प्रश्न क्रमांक ८४६० ला दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) डहाणू (जि.पालघर) तालुक्यात समुद्रकिनाऱ्यावरील चिंचणी ते बोर्डी या किनाऱ्यावर रेतीमाफिया अवैधरित्या रेतीची चोरी करित असल्यामुळे शासनाचा महसूल बुडत असल्याचे माहे डिसेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, प्रशासनातील अधिकारी व रेतीमाफिया यांचे आर्थिक संगनमत असल्यामुळे अवैध रेतीचोरीकडे प्रशासनाचे दुर्लक्ष होत असून, अवैध रेती उत्खनन व चोरी रोखण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी शासनाकडे मागणी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने रेती चोरीकडे दुर्लक्ष करणाऱ्या दोषी अधिकारी/ कर्मचारी यांचेवर कारवाई करून अवैध रेती उपसा/ चोरी रोखण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.बाळासाहेब थोरात : (१) हे खरे नाही.

तथापि, डहाणू तालुक्यातील चिंचणी समुद्रकिनारी वाळू माफियांचा उच्छाद या मथळ्याखाली दैनिक पुढारी व नवराष्ट्र या वृत्तपत्रात दिनांक १७/१२/२०२१ रोजी बातमी प्रसिध्द झाली होती.

(२) हे खरे नाही.

(३) तालुकास्तरीय भरारी पथकामार्फत चिंचणी व डहाणू समुद्रकिनारी तपासणी केली असता अनधिकृत वाळू उत्खनन व वाहतूक होत असल्याचे निदर्शनास आले नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

औरंगाबाद येथील मे.पंचगंगा सीड्स कंपनीमध्ये बोगस बियाणांचा साठा आढळून आल्याबाबत

(२८) * १३५३२ श्री.जयंत पाटील : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) औरंगाबाद येथील मे.पंचगंगा सीड्स कंपनी प्रा.लि. येथे बियाणे अधिनियम, नियम व नियंत्रण आदेशांतर्गत कृषी विकास अधिकारी कार्यालय, जिल्हा परिषद, औरंगाबाद यांनी दिनांक १८ नोव्हेंबर, २०२१ रोजी केलेल्या तपासणीमध्ये भेंडी व वांगी या पिकाचे बोगस बियाणे व ७५ टनाचा अवैध साठा आढळून आला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर तपासणी दरम्यान मे.पंचगंगा सीड्स कंपनी प्रा.लि. औरंगाबाद यांनी बियाणे विक्री परवाना नुतनीकरण केलेले नसणे व परवाना दर्शनी भागावर लावलेला नसणे, पुरवठा साठा फलक, भाव फलक व साठा रजिस्टर उपलब्ध नसणे, बियाणे विक्री रजिस्टर व शिल्लक साठा जुळत नसणे, मुदत बाह्य बियाणांचा साठा नोंदवहीत शेरा मारून ठेवलेला नसणे इ. त्रुटींमुळे सदर कंपनीचा परवाना रद्द करण्याची शिफारस केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी कृषी विभागाने बोगस बियाणे उत्पादन करणाऱ्या कंपनीवर कोणतीही कारवाई केली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने बोगस बियाणे शेतकऱ्यांना विकणाऱ्या मे.पंचगंगा सीड्स कंपनी प्रा.लि., औरंगाबाद या कंपनीचा बियाणे परवाना रद्द करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दादाजी भुसे : (१) अंशतः खरे आहे.

मे.पंचगंगा सीड्स कंपनी प्रा.लि., औरंगाबाद या बियाणे कंपनीच्या साठवणूक केंद्राच्या तपासणी वेळी कंपनीच्या बियाणे परवान्यात समाविष्ट नसलेल्या भेंडी पिकाच्या क्रांती-२९३ वाणाचे ७.५ मे.टन बियाणे आढळून आलेले आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) व (४) क्रांती-२९३ हे वाण कंपनीच्या परवान्यामध्ये समाविष्ट नसल्यामुळे कायद्यातील तरतुदीनुसार विक्री बंदचे आदेश देण्यात आलेले आहेत. तसेच सदरचे वाण डी.एन.ए. फिंगरप्रिंट द्वारे सत्यता पडताळणीकरीता प्रयोगशाळेत पाठविण्याचे निदेश देण्यात आलेले आहे. कंपनीने बियाणे कायद्यातील तरतुदींचा भंग केल्याचे आढळून आल्याने मे.पंचगंगा सीड्स प्रा.लि. औरंगाबाद या बियाणे कंपनीचा परवाना दिनांक ०९ मार्च, २०२२ रोजीच्या आदेशान्वये पुढील आदेश होईपर्यंत निलंबित करण्यात आलेला आहे. तसेच सदर आदेशाच्या दिनांकापासून परवान्यातील वाणाची विक्री करू नये अथवा इतरत्र हलवू नये वा त्याची विल्हेवाट लावू नये असेही कंपनीला आदेशित

केलेले आहे. तसेच सादर प्रकरणी प्रधान सचिव (कृषी) यांच्या स्तरावर चौकशी करण्यात येऊन एक महिन्याच्या आत अहवाल सादर करण्याबाबतचे आदेश देण्यात आलेले आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**आर्वी (जि.वर्धा) येथील अपहरण झालेल्या मुला-मुलींचा शोध घेवून
दोषींवर कारवाई करण्याबाबत**

(२९) * १२२६९ श्री.रामदास आंबटकर, श्री.नागोराव गाणार : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) आर्वी (जि.वर्धा) येथे गतवर्षात ९६५ मुला-मुलींचे अपहरण झाल्याचे दिनांक २३ डिसेंबर, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, असल्यास, चौकशीच्या अनुषंगाने आर्वी (जि.वर्धा) येथील अपहरण झालेल्या मुला-मुलींचे शोध घेवून दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिलीप वळसे-पाटील : (१) व (२) वर्धा जिल्ह्यातील पोलीस स्टेशन, आर्वी येथे अल्पवयीन मुलींचे अपहरण संबंधी ०४ गुन्हे नोंद आहेत. त्यातील ०३ आरोपींना अटक करून त्यांचेविरुद्ध मा.न्यायालयात दोषारोपपत्र सादर करण्यात आले असून उर्वरित १ गुन्ह्यातील पिडीत ही स्वतः जावून परत आली असल्याने गुन्ह्यात क फायनल तयार करून मा.न्यायालयात मंजूरीस सादर करण्यात आले आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**बृहन्मुंबई दुध योजनेची 'आरे दुध केंद्रे' महिला बचत गटांना
चालविण्याकरीता देण्याबाबत**

- (३०) * १३२९० श्री.सुनिल शिंदे, श्री.विलास पोतनीस : सन्माननीय दुग्धविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) बृहन्मुंबई दुध योजनेच्या वरळी आणि कुर्ला येथील आरे दुग्धशाळेच्या अंतर्गत येणारी आरेची दुध केंद्रे, तसेच वर्षानुवर्षे आरे दुध व दुग्धजन्य पदार्थाची विक्री करत नसलेली 'आरे दुध केंद्रे' महिला बचत गटांना चालविण्यास देण्यात यावी, अशी मागणी महिला आर्थिक विकास महामंडळ आणि महाराष्ट्र दुध वितरक सेनेने मा.दुग्धविकास मंत्री यांचेकडे दिनांक २१ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास केली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने बृहन्मुंबई दुध योजनेची 'आरे दुध केंद्रे' महिला बचत गटांना चालविण्यास देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.सुनिल केदार : (१) हे खरे आहे.

- (२) शासन जापन दिनांक ०७/०७/२०११ अन्वये विहित करण्यात आलेल्या आरे केंद्र वाटपाच्या कार्यपध्दती, नियम, अटी-शर्ती यामध्ये बदल करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन आहे.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**ठाणे आणि उल्हासनगर येथील बांधकाम व्यवसायातील
गुंतवणूकदारांची फसवणूक केल्याप्रकरणी आरोपींविरुद्ध
कारवाई करण्याबाबत**

- (३१) * १२९५७ श्री.महादेव जानकर : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) ठाणे आणि उल्हासनगरच्या बांधकाम व्यवसायातील ४३ गुंतवणूकदारांची बांधकाम व्यवसायात जादा परताव्याच्या योजनांचे आमिष दाखवून ५ कोटी ५४ लाख ५० हजार रुपयांची फसवणूक करण्यात आल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर फसवणूक प्रकरणातील मुख्य सुत्रधाराला ठाणे आर्थिक गुन्हे अन्वेषण विभागाच्या पथकाने अटक केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर फसवणूकीप्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने दोषी आरोपींविरुद्ध कारवाई करणे तसेच गुंतवणूकदाराचे पैसे परत करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिलीप वळसे-पाटील : (१) होय.

- (२) सदर गुन्ह्यातील एक आरोपी अटक करण्यात आला आहे.
- (३) सदर प्रकरणात मध्यवर्ती पोलीस ठाणे गुन्हा रजि.क्र. T ४०३/२०२१ भा.दं.वि. सं. कलम ४०६, ४०९, ४२०, ३४ सह महाराष्ट्र ठेवीदारांच्या वित्तीय संस्थेच्या हितसंबंधाचे संरक्षण अधिनियम १९९९ चे कलम ३ प्रमाणे गुन्हा नोंद करण्यात आला असून आरोपीची एकूण रुपये ४,५४,६३,८००/- ची स्थावर मालमत्ता व आरोपीची विविध २० बँक खाती (Debit Freeze) गोठवून रुपये ४६,६५,०४७/- रक्कम संरक्षित करण्यात आली आहे.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मोखाडा (जि.पालघर) तालुक्यातील दुभत्या जनावरांचा
उपचाराअभावी मृत्यू झाल्याबाबत**

(३२) * १२८९४ डॉ.(श्रीमती) मनिषा कायंदे, श्री.महादेव जानकर, श्री.रमेशदादा पाटील, श्री.प्रविण दरेकर, श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, श्री.प्रसाद लाड, अॅड.निरंजन डावखरे, डॉ.परिणय फुके, श्री.नागोराव गाणार, श्री.निलय नाईक : सन्माननीय पशुसंवर्धन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मोखाडा (जि.पालघर) तालुक्यातील गायी, बैल व वासरांना विचित्र आजारांची लागण झाल्याने, त्यापैकी सुमारे १५ जनावरांचा तडफडून मृत्यू झाल्याची घटना माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान घडली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सायदे-जोगलवाडी भागातील जनावरांचे पोट फुगणे, पायांजवळ गाठ येणे याकारणास्त पाणी व चारा खाणे सोडले होते, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, खोडाळा येथील पशुवैद्यकीय दवाखाना नेहमीच बंद असल्याने जनावरांचा उपचाराअभावी मृत्यू झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, दुभती जनावरे दगावत असल्याप्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने खोडाळा येथील जनावरांना होणाऱ्या आजारांवर नियंत्रण ठेवण्यासाठी पशुवैद्यकीय दवाखाना सुरु ठेवण्याकरीता तसेच दवाखाना बंद ठेवणाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.सुनिल केदार : (१), (२), (३) व (४) पशुवैद्यकीय दवाखाना श्रेणी-१ खोडाळा, ता.मोखाडा, जि.पालघर कार्यक्षेत्रात पशुपालकांची जनावरे अचानक पोटफुगी होवून आजारी असल्याची माहिती दिनांक १३/०१/२०२२ रोजी प्राप्त होताच एकूण ८३ जनावरांवर उपचार करण्यात आले. उपचारापूर्वी ३ तसेच, उपचारानंतर १२ अशी एकूण १५ जनावरे दगावलेली आहेत.

बाधित जनावरांचे नमुने रोग निदानासाठी रोग अन्वेषण विभाग, पुणे यांचेकडे पाठविले असता ते घटसर्प आजारासाठी नकारार्थी तर फऱ्या आजारासाठी होकारार्थी आढळून आलेले आहेत.

बाधित क्षेत्रात दिनांक १७/०१/२०२२ ते दिनांक २२/०१/२०२२ दरम्यान घटसर्प व फऱ्या संयुक्त लसीद्वारे एकूण १,९७२ जनावरांचे तसेच, ७,७६० जनावरांना फऱ्या रोग प्रतिबंधक लसीकरण करण्यात आलेले आहे.

पशुवैद्यकीय दवाखाना, मोखाडा येथील पशुधन विकास अधिकारी हे पद रिक्त असल्याने या पदाचा अतिरिक्त कार्यभार सोपवून पशुवैद्यकीय दवाखाना श्रेणी-१, खोडाळा येथे पशुवैद्यकीय सेवा पुरविल्या जात होत्या.

सदर रिक्त पदावर पशुधन विकास अधिकारी यांची नियुक्ती करण्यात आलेली असून, दिनांक १०/०२/२०२२ रोजीपासून दवाखान्यातून पूर्णवेळ पशुवैद्यकीय सेवा पुरविल्या जात आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबईतील फॉरेन्सिक लॅबमधील रिक्त पदे तातडीने भरण्याबाबत

(३३) * १३४०० श्री.विलास पोतनीस, श्री.सुनिल शिंदे : तारांकित प्रश्न क्रमांक ६४२२ ला दिनांक ९ मार्च, २०२१ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील फॉरेन्सिक लॅबमध्ये वर्ग-१ ची ६४ टक्के आणि वर्ग-२ ची ९६ टक्के पदे रिक्त असल्याची बाब प्रजा फाऊंडेशनने केलेल्या सर्वेक्षणातून माहे जानेवारी, २०२२ च्या शेवटच्या आठवड्यात वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू पदभरती प्रलंबित असल्याने फॉरेन्सिक सायन्समध्ये पदवी व पदव्युत्तर शिक्षण घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना त्यांच्या शिक्षणांशी संबंधित क्षेत्रात रोजगार उपलब्ध होत नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने मुंबईतील फॉरेन्सिक लॅबमध्ये वर्ग-१ आणि वर्ग-२ ची रिक्त पदे तातडीने भरण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिलीप वळसे-पाटील : (१) न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालयाच्या आस्थापनेवरील गट-अ व गट-ब संवर्गातील दिनांक ३१/०१/२०२२ अखेर रिक्त पदांची स्थिती पुढीलप्रमाणे आहे.

	मंजूर	भरलेली	रिक्त
गट-अ	१०८	५३	५५
गट-ब	३१५	१९५	१२०

(२) फॉरेन्सिक सायन्स विद्यापीठातून शिक्षण घेतलेल्या विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक अर्हतेनुसार न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालयाच्या आस्थापनेवरील विविध पदांसाठी आवश्यक असणारी शैक्षणिक अर्हता सुधारीत करण्यात आली आहे.

तसेच, शासन निर्णय दिनांक २२/१२/२०२१ अन्वये महाराष्ट्र राज्यातील न्यायसहायक विज्ञान संस्था मधील बी. एस्सी (फॉरेन्सिक सायन्स) पदवी प्राप्त व एम.एस्सी (फॉरेन्सिक सायन्स) पदव्युत्तर पदवी प्राप्त एकूण १५० विद्यार्थ्यांना दरमाह विद्यावेतन देऊन न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालयाच्या अधिनस्त विविध प्रयोगशाळेमध्ये दरवर्षी इंटर्न म्हणून घेण्याबाबत निर्णय घेण्यात आला आहे.

(३) न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालयाच्या आस्थापनेवरील गट-अ व गट-ब संवर्गातील ७९ पदे सरळसेवेने भरण्याबाबत मागणीपत्र महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगास सादर करण्यात आले आहे.

गट-क संवर्गातील १०१ पदे सरळसेवेने भरण्यास न्यायसहायक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा संचालनालयाव्दारे कार्यवाही सुरु असून, सदर पदे सरळसेवेने प्राप्त होईपर्यंत, बाह्ययंत्रणेव्दारे ०१ वर्षाकरीता भरण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

गट-ड संवर्गातील एकूण १०४ रिक्त पदे बाह्ययंत्रणेव्दारे भरण्यासाठी संचालनालयाव्दारे ई-निविदा प्रसिध्द करण्यात आली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील भूमिअभिलेख कार्यालयामधील जीर्ण अभिलेखांचे

जतन करण्याबाबत

(३४) * ११८४५ श्री.सदाशिव खोत, श्री.गोपिचंद पडळकर : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील अनेक भूमि अभिलेख कार्यालयामध्ये शेतकऱ्यांना जागेची कागदपत्रे वेळेत उपलब्ध होत नसल्याचे व भूमि अभिलेख कार्यालयातील नकाशे आणि कागदपत्रे ही जीर्णावस्थेत असल्याचे व अनेक रेकॉर्ड गहाळ झाल्याचे सन २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, शेतकऱ्यांनी मोजणीसाठी अर्ज केल्यानंतर शेतकऱ्यांच्या जागेच्या मोजण्या केल्या जात नसल्याने शेतकऱ्यांना गैरसोयीला सामोरे जावे लागत असल्याने जागेचे वाद वाढले आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, राज्यातील भूमि अभिलेख कार्यालयातील अनेक रिक्त पदे भरली नसल्यामुळे भूमि अभिलेख कार्यालयातील कार्यरत असणाऱ्या कर्मचाऱ्यांवर कामाचा ताण येत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने राज्यातील शेतकऱ्यांच्या जमिनीच्या मोजण्या करण्याबाबत तसेच शेतकऱ्यांची जागेची कागदपत्रे वेळेत उपलब्ध होऊन कागदपत्रांचे योग्यप्रकारे जतन करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.बाळासाहेब थोरात : (१) हे अंशतः खरे आहे.

राज्यातील भूमि अभिलेख हे ब्रिटीशांच्या कालावधीत शेतकऱ्यांच्या जमिनीची मोजणी करून तयार करण्यात आलेले आहेत. सदर अभिलेख तयार होऊन प्रदीर्घ कालावधी झालेला असलेने राज्यातील भूमि अभिलेख कार्यालयांतील काही अभिलेख जीर्ण व अस्पष्ट असलेने ते नागरिकांना वेळेत उपलब्ध करून देता येत नाही. सदर रेकॉर्ड जीर्ण व अस्पष्ट झाले आहेत. गहाळ झालेले नाहीत.

(२) हे खरे नाही.

(३) हे अंशतः खरे आहे.

शासनपत्र दिनांक २०/०७/२०२१ नुसार भूमि अभिलेख विभागातील गट क पदसमूह ४ सर्वगांतील एकूण १०२० रिक्त पदे भरण्यास मान्यता देण्यात आली आहे. त्यानुसार पदभरतीची प्रक्रिया सुरु करण्यात आली आहे. इतर पदे नियमानुसार पदोन्नतीने भरण्याची कार्यवाही सुरु आहे. अधिनस्त कार्यालयामध्ये कामाचे/ मोजणी कामाचे प्रलंबितता पडताळणी करून रिक्त पदे भरणेची कार्यवाही करण्यात येत आहे.

(४) अभिलेख जतन करणेकामी डिजीटल इंडिया भूमि अभिलेख आधुनिकीकरण कार्यक्रमांतर्गत राज्यातील जुन्या अभिलेखांचे स्कॅनिंग काम सुरु असून सद्यःस्थितीत २४ जिल्ह्यांचे काम पूर्ण झाले आहे. यातील १९

जिल्ह्यातील कागदपत्रांच्या नक्कला <https://mahabhumi.gov.in> या वेब साईटवर उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या आहेत. उर्वरित इतर जिल्ह्यांचे काम प्रगतीत आहे. तसेच ६ जिल्ह्यांचे डिजीटलायझेशनचे काम पूर्ण झाले असून उर्वरित २८ जिल्ह्यातील भूमापन नकाशांचे डिजीटलायझेशन करण्यास मान्यता दिली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**करंजा (ता.उरण, जि.रायगड) येथील मच्छिमार बंदराचे काम
निकृष्ट दर्जाचे झाले असल्याबाबत**

(३५) * १२९१३ श्री.प्रसाद लाड : तारांकित प्रश्न क्रमांक ११०७५ ला दिनांक २४ डिसेंबर, २०२१ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय मत्स्यविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) करंजा (ता.उरण, जि.रायगड) येथे शासनाने रुपये १५० कोटी खर्च करून उभारलेल्या मच्छिमार बंदराचे काम अत्यंत निकृष्ट दर्जाचे झाले असल्याने याप्रकरणी विनाविलंब सखोल चौकशी करून संबंधित ठेकेदारांविरोधात कारवाई करण्याची मागणी करंजा येथील मच्छिमारांनी मा.मत्स्यव्यवसाय मंत्री, आयुक्त, मत्स्यव्यवसाय यांच्याकडे केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, करंजा मच्छिमार बंदराची उभारणी मागील २ वर्षांपासून सुरू असून त्याकरीता शासनाने रुपये १५० कोटी खर्चाची मंजूरी दिलेली असताना त्या खर्चात वाढ होऊन खर्च रुपये २०० कोटीहून अधिक झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, जेट्टीसाठी भराव करण्यात आलेली माती गेल्या दोन पावसाळ्यात वाहून गेल्याने सदर ठिकाणी मातीऐवजी चिखल, दगड याचा जास्त भराव केला आहे तसेच निकृष्ट दर्जाचे काम करून ठेकेदारांनी शासनाची फसवणूक केली असून निकृष्ट दर्जाच्या कामाकडे संबंधित स्थानिक अधिकारी दुर्लक्ष करित आहेत, हे ही खरे आहे काय,

- (४) असल्यास, याप्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने निकृष्ट दर्जाचे काम करणाऱ्या ठेकेदारांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.अस्लम शेख : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे नाही.

(३) हे खरे नाही.

कामाची गुणवत्ता राखण्यासाठी सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या गुणवत्ता व गुणनियंत्रण निकषानुसार काम करण्यात येत असून, बांधकामाच्या गुणवत्तेबाबत वेळोवेळी आय.आय.टी., मुंबई यांचेकडून Third Party Audit करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मनूर (ता.उमरी, जि.नांदेड) येथील सामाजिक कार्यकर्त्यांच्या खून प्रकरणातील गुन्हेगारांवर कारवाई करण्याबाबत

(३६) * १२७७१ श्री.रामराव पाटील : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मनूर (ता.उमरी, जि.नांदेड) येथील रेशन दुकानाची तक्रार केल्याच्या कारणावरून सामाजिक कार्यकर्त्यांचा खून करण्यात आला व या प्रकरणाची चौकशी सुरु असल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त खून प्रकरणातील गुन्हेगारांना अटक करण्यात आली आहे काय, त्यानुषंगाने गुन्हेगारांवर कोणता गुन्हा दाखल केला आहे,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने गुन्हेगारांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिलीप वळसे-पाटील : (१) स्वस्त धान्य दुकानदाराची तक्रार केल्याच्या कारणावरून दिनांक ०५/०१/२०२२ रोजी मनूर, ता.उमरी, जि.नांदेड येथे किराणा दुकानदाराचा खून झाला आहे.

(२) व (३) सदर प्रकरणी पाच आरोपी असून पोलीस स्टेशन उमरी, जि.नांदेड येथे त्यांच्याविरुद्ध गु.र.नं. ४/२०२२, भा.दं.वि. कलम ३०२, १४३, १४७, १४९, ३४१ अन्वये गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. सदर प्रकरणी सर्व आरोपींना अटक करण्यात आली आहे.

सदर गुन्ह्याचा तपास सुरु असून आरोपी सध्या न्यायालयीन कोठडीत आहेत.

(४) विलंब झालेला नाही.

**मांजरम (जि.नांदेड) येथे गांजाची अवैधरित्या वाहतूक प्रकरणी
एनसीबीच्या पथकाने केलेल्या कारवाईबाबत**

(३७) * १२२९ श्री.विनायकराव मेटे : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मांजरम (जि.नांदेड) येथे आंध्रप्रदेशातील विशाखापट्टणम येथून रुपये ११ कोटीपेक्षा अधिक किंमतीचा ११ क्विंटल गांजा नांदेडमार्गे जळगावकडे घेऊन जाणाऱ्या ट्रकला एनसीबीच्या पथकाने पकडल्याचे माहे नोव्हेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने सदर गुन्ह्याप्रकरणी पकडण्यात आलेल्या दोषी आरोपींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिलीप वळसे-पाटील : (१) व (२) सदर प्रकरणी पोलिसांमार्फत कारवाई करण्यात आलेली नसून केंद्र शासनाच्या अखत्यारीतील स्वापक नियंत्रण ब्युरोच्या मुंबई झोनल युनिटमार्फत करण्यात आलेली असल्याचे व सदर प्रकरणी ११२७ किलो गांजा हस्तगत करून दोन इसमांना अटक केली असल्याचे त्या विभागाने कळविले आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**वसमत व औंढा नागनाथ (जि.हिंगोली) तालुक्यातील पूर्णा नदीपात्रातून
वाळूचा अवैध उपसा व वाहतूक होत असल्याबाबत**

(३८) * १३४५४ डॉ.प्रज्ञा सातव : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा

खुलासा करतील काय :-

(१) वसमत व औंढा नागनाथ (जि.हिंगोली) तालुक्यातून वाहणाऱ्या पूर्णा नदीपात्रातून वाळूचा अवैध उपसा व त्याची अवैध वाहतूक केली जात असल्याचे दिनांक ११ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय

(२) असल्यास, स्थानिक महसूल प्रशासनाच्या दुर्लक्षामुळे अवैध वाळूची वाहतूक करण्यात येत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, यासंदर्भात शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने वाळूचा अवैध उपसा व त्याची अवैध वाहतूक करणाऱ्या वाळू माफीयांवर कोणती कारवाई केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.बाळासाहेब थोरात : (१), (२), (३) व (४) हे अंशतः खरे आहे.

हिंगोली जिल्ह्यातील वसमत व औंढा तालुक्यातील माहे एप्रिल, २०२१ ते फेब्रुवारी, २०२२ अखेर ५३ वाहनांवर दंडात्मक कारवाई करून रुपये ५२.२२ लाख इतकी दंडात्मक रक्कम वसूल करण्यात आली आहे. तसेच हिंगोली जिल्ह्यात गौण खनिजाच्या अवैध वाहतूकीच्या १४९ प्रकरणांमध्ये दंडात्मक कार्यवाही करून रुपये १२५.७२ लाख एवढ्या रकमेची वसुली करण्यात येवून १७ प्रकरणांत गुन्हे दाखल करण्यात आली आहेत. तसेच २२ आरोपींना अटक करण्यात येवून १०५ वाहने व ३ यंत्रसामग्री जप्त करण्यात आली आहे.

**हिंगणा (जि.नागपूर) ते वर्धा जिल्ह्यापर्यंतच्या समृद्धी महामार्गासाठी
मेघा इंजिनियरींग ऍण्ड इन्फ्रास्ट्रक्चर लि. कंपनीने मुरुमाचे
अवैधरित्या उत्खनन केल्याबाबत**

(३९) * १३०८० श्री.अभिजित वंजारी : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नागपूर जिल्ह्यातील हिंगणा ते वर्धा जिल्ह्यापर्यंत समृद्धी महामार्गासाठी ३१ कि.मी.चे काम मेघा इंजिनियरींग ऍण्ड इन्फ्रास्ट्रक्चर लि.कंपनीला दिले असून, सदर कंपनीने नियमांचे उल्लंघन करून हिंगणा तालुक्यातील २२ गावातून लाखो ब्राँस मुरुमाचे अवैध उत्खनन केले असल्याचे माहे डिसेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने अवैध उत्खनन करणाऱ्या संबंधित ठेकेदार व अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.बाळासाहेब थोरात : (१), (२) व (३) नागपूर-मुंबई समृद्धी महामार्गासाठी नागपूर-हिंगणा ते वर्धापर्यंत ३१ कि.मी. चे काम मेघा इंजिनियरींग ऍण्ड इन्फ्रास्ट्रक्चर लि. कंपनीला दिले असून किन्हाळा (रिठी) ता.हिंगणा, जि.नागपूर येथील स. नं.२६ आणि ३२ मधून कंपनीने अंदाजे १,००,००० ब्राँस अवैध उत्खनन केल्याचे आढळून आल्याने तहसिलदार, हिंगणा यांनी संबंधितास दिनांक ०८/१२/२०२१ व दिनांक १९/०१/२०२२ रोजीच्या सुनावणीच्या नोटीसा बजावण्यात आल्या आहेत.

**वाठोडा ग्रामपंचायत व वरूड पंचायत समिती (जि.अमरावती) अंतर्गत
रोजगार हमी योजना व भारत निर्माण योजनेंतर्गतच्या कामांमध्ये
गैरव्यवहार झाला असल्याबाबत**

(४०) * १३५०८ श्री.चंद्रशेखर बावनकुळे : सन्माननीय रोजगार हमी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वरूड (जि.अमरावती) पंचायत समिती अंतर्गत ग्रामपंचायत वाठोडा येथे सन २००५ ते २०२० कालावधीत रोजगार हमी योजना व भारत निर्माण योजनेंतर्गत झालेल्या कामांमध्ये मोठा गैरव्यवहार झाला असून या सर्व कामांची चौकशी करण्याबाबत तेथील उपसरपंच, ग्रामपंचायत सदस्य व ग्रामवासीयांनी जिल्हाधिकारी, अमरावती यांचेमार्फत शासनाकडे मागणी केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सादर चौकशी करण्याच्या मागणीच्या पुर्ततेकरीता दिनांक २६ जानेवारी, २०२२ पासून उपोषण आंदोलन सुरू करण्याचा इशारा सुध्दा देण्यांत आलेला आहे, हेही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या प्रकरणाचे गांभीर्य लक्षात घेवून ग्रामपंचायत वाठोडा क्षेत्रात भारत निर्माण योजना व रोजगार हमी योजना अंतर्गत झालेल्या सर्व कामांची विशेष चौकशी, ग्रामपंचायतीच्या बँकेतील रोजगार हमी खात्याची, मस्टरवरील मजुरांची व त्यांच्या पोस्ट ऑफिस मधील खात्याची चौकशी व ग्रामपंचायत वाठोडाची तपासणी करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.संदीपानराव भुमरे : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे आहे.

(३) भारत निर्माण योजनेंतर्गत झालेल्या कामांची चौकशी करण्यात आली असून त्या योजनेंतर्गत कोणताही गैरव्यवहार झाल्याचे दिसून आले नाही. रोहयो अंतर्गत झालेल्या कामांसंदर्भात प्राप्त तक्रारीबाबत सुनावणीची कार्यवाही सुरू आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**डॉ.पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ, अकोला येथील रोजंदार मजुरांची
रिक्त पदे सेवाज्येष्ठतेनुसार भरण्याबाबत**

(४१) * १२५६६ श्री.अमोल मिटकरी : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) डॉ.पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ, अकोला येथील रोजंदार मजुरांची सेवाज्येष्ठतेनुसार रिक्त पदे भरण्याबाबत दिनांक २७ जून, २०१८ रोजी तत्कालीन मा.कृषी मंत्री तथा अध्यक्ष, कृषी परिषद यांच्या अध्यक्षतेखाली बैठक घेण्यात आली होती, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर बैठकीत ठराव क्र.३७/९३/२०१८ अन्वये डॉ.पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ, अकोला अंतर्गत मजुरांची रिक्त पदे सध्या कार्यरत असलेल्या रोजंदार मजुरांमधून सेवाज्येष्ठतेने भरण्याकरीता कृषी विद्यापीठाकडून प्राप्त झालेल्या रोजंदार मजुर सेवाज्येष्ठता यादीस मान्यता देऊन शासनास शिफारस करण्यात आली होती, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, त्यानुषंगाने विद्यापीठ पत्र दिनांक ७ जुलै, २०१८ नुसार विद्यापीठातील रोजंदार मजुरांना मजुरांच्या रिक्त जागांवर सेवाज्येष्ठतेने भरणेकरीता मंजूरी मिळणेबाबतचा प्रस्ताव उपसचिव (६-अ) कृषी व पदुम विभाग, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, विस्तार भवन, मुंबई यांना सादर करण्यात आला, परंतु सदर प्रकरणी अद्याप शासनाकडून कोणतीही कार्यवाही झाली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, विद्यापीठातील रोजंदार मजुरांच्या ज्येष्ठता यादीनुसार मजुर संवर्गाची रिक्त असलेली ६३० पदे भरण्यास मंजूरी देण्यात यावी अथवा शासन निर्णय दिनांक १६ ऑक्टोबर, २०१२ नुसार वनविभाग सामाजिक वनीकरण व वनमंडळातील रोजंदार मजुरांच्या प्रदीर्घ सेवेचा विचार करून अधिसंख्य वन मजुरांची पदे निर्माण करून सदर रोजंदार मजुरांनी प्रतिवर्षी २४० दिवस अशी ५ वर्षांची सेवा पूर्ण केली आहेत अशा रोजंदार मजुरांना नियमित करण्याचा निर्णय घेतलेला आहे त्याच धर्तीवर विद्यापीठातील रोजंदार मजुरांच्या ज्येष्ठता यादीनुसार मजुर संवर्गाची रिक्त असलेली ६३० पदे भरण्यास मंजूरी देण्याबाबत शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दादाजी भुसे : (१) होय, खरे आहे.

(२) होय, खरे आहे.

(३) व (४) डॉ.पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ, अकोला यांचा दिनांक ०७/०७/२०१८ रोजीचा कृषी विद्यापीठातील रोजंदारी मजुरांच्या रिक्त जागा सेवा ज्येष्ठतेने भरण्याकरीता मंजूरी देणेबाबतचा प्रस्ताव अमान्य करण्यात आलेला आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मत्स्यव्यवसायाला "मत्स्यशेतीचा" दर्जा देऊन मच्छिमारांच्या
इतर मागण्या मान्य करण्याबाबत**

(४२) * १३३७३ श्री.प्रविण दरेकर, श्री.रमेशदादा पाटील, श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, डॉ.परिणय फुके, श्री.सुरेश धस, डॉ.रणजित पाटील, श्री.निलय नाईक, श्री.प्रसाद लाड, श्री.सदाशिव खोत, श्री.गोपिचंद पडळकर, श्री.प्रवीण दटके : तारांकित प्रश्न क्रमांक १०९५० ला दिनांक २४ डिसेंबर, २०२१ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय मत्स्यविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील मासेमारीला "मत्स्यशेतीचा" दर्जा द्यावा, अशी मागणी विधानपरिषद विरोधी पक्षनेते यांनी शासनाकडे दिनांक ६ जुलै, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास पत्रान्वये केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मच्छिमारांना अनेकवेळा मत्स्यदुष्काळ, क्यार, महा, निसर्ग, तौकते यासारखी चक्रीवादळे, टाळेबंदी या संकटाना सामोरे जावे लागत असून डिझेलची थकबाकी, डिझेलचा कोटा योग्य पध्दतीने मिळणे, अन्य शेतकऱ्यांप्रमाणे कर्जमाफी देणे, पर्ससीन ट्रोलरवरील बंदीची कठोर अंमलबजावणी करणे, सेसमिक सर्वेक्षणाच्या काळात होणाऱ्या नुकसानीची भरपाई मिळणे, या मागण्यांचा पाठपुरावा मच्छिमारांनी करून देखील शासनाकडून त्याची पूर्तता झालेली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, मच्छिमारांना सवलतीच्या दरात कर्ज व इतर सुविधा उपलब्ध होण्याकरीता मासेमारीला मत्स्यशेतीचा दर्जा मिळण्याची मागणी मच्छिमारांनी शासनाकडे केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (४) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने मासेमारीला “मत्स्यशेतीचा” दर्जा देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.अस्लम शेख : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) हे खरे आहे.

(४) केंद्र व राज्य शासनाकडून कृषी क्षेत्राला विविध सवलती देण्यात आल्या आहेत. या सवलती म्हणजेच कृषी क्षेत्राचा दर्जा आहे किंवा कसे याबाबत संदिग्धता असल्याने तसेच मत्स्यशेतीला शेतीचा दर्जा देण्याबाबत केंद्र सरकारचे काय धोरण आहे. तसेच, केंद्र सरकार असा दर्जा देते किंवा कसे या संदर्भात दिनांक २८/०२/२०२२ रोजीच्या अ.शा पत्रान्वये केंद्र शासनाकडून मार्गदर्शन मागवण्यात आले आहे. (या पूर्वी दिनांक १०/१०/२०१९ रोजी सुद्धा पत्राद्वारे केंद्र शासनाकडे विनंती करण्यात आली होती परंतु केंद्र शासनाकडून काही ही उत्तर आलेले नाही.)

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

ठाणे पोलीस आयुक्तालायांतर्गत विविध पोलीस ठाण्यांतील दाखल गुन्ह्यातील फरारी आरोपींचा शोध घेण्याबाबत

(४३) * १२४१७ श्री.रविंद्र फाटक : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) ठाणे पोलीस आयुक्तालायांतर्गत येणाऱ्या विविध पोलीस ठाण्यांत दाखल असलेल्या गुन्ह्यात फरारी आरोपींची (वॉन्टेड) संख्या चार हजारांहून अधिक असल्याचे माहे डिसेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, ठाणे जिल्ह्यातील पोलीस ठाण्यात दरवर्षी मोठ्या संख्येने गुन्हे दाखल होत असून प्रत्येक महिन्यात दाखल होणाऱ्या गुन्ह्यांची संख्या आठशे ते एक हजार इतकी असून काही महिन्यांत एक हजारापेक्षाही जास्त गुन्हे दाखल होत आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास,पोलीस ठाण्यात दाखल गुन्ह्यातील सरासरी पेक्षा निम्मे गुन्हे निदर्शनास येत असून निम्मे गुन्ह्यांची नोंद होत नसल्याने फरार (वॉन्टेड) आरोपीकडून दुसऱ्या ठिकाणी गुन्हा घडण्याची शक्यता असल्याने सदरहू गुन्हेगारांचा शोध घेवून त्यांना अटक करण्याची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी शासनाकडे केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने फरारी असलेल्या गुन्हेगारांना अटक करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिलीप वळसे-पाटील :(१) होय.

(२) ठाणे पोलीस आयुक्त, ठाणे शहर यांच्या कार्यालयाअंतर्गत येणाऱ्या विविध पोलीस ठाण्यात सन २०२१ मध्ये एकूण १६१२२ गुन्हे दाखल आहे.

तसेच ठाणे ग्रामीण जिल्ह्याअंतर्गत येणाऱ्या विविध पोलीस ठाण्यात सन २०२१ मध्ये सर्व प्रकारचे एकूण ३८८८ गुन्हे दाखल आहे.

(३) फरार, वॉन्टेड गुन्हेगारांचा शोध घेवून त्यांना अटक करण्याची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी केल्याचे आढळून आले नाही.

(४) फरार, वॉन्टेड आरोपी पकडण्याची ठाणे पोलीस आयुक्तालयातील सर्व परिमंडळात फरार व पाहिजे आरोपी पकडण्याकरीता ठाणे आयुक्तालय अंतर्गत विशेष शोध मोहिमा राबवून सन २०२१ मध्ये २४५ पाहिजे आरोपी आणि १२५ फरार आरोपींना अटक करण्यात आली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**आर्वी (जि.वर्धा) तालुका कृषी कार्यालयातील प्रभारी कृषी अधिकाऱ्याने
बनावट देयकांच्या आधारे आर्थिक गैरव्यवहार केल्याबाबत**

(४४) * १२३४४ श्री.रामदास आंबटकर, श्री.नागोराव गाणार : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) आर्वी (जि.वर्धा) तालुका कृषी कार्यालयांतील प्रभारी कृषी अधिकारी यांनी सन २०२०-२०२१ व २०२१-२०२२ या वर्षात बोगस बिले तयार करून आर्थिक गैरव्यवहार केल्याचे दिनांक २९ डिसेंबर, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने दोषी अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दादाजी भुसे : (१) व (२) सन २०२०-२१ व २०२१-२२ या वर्षात प्रभारी कृषी अधिकारी यांनी बोगस बिले तयार करून आर्थिक गैरव्यवहार केल्याबाबत तक्रारी प्राप्त झालेल्या नाहीत. तथापि, कृषी यांत्रिकीकरण उप अभियान योजनेतर्गत ट्रॅक्टर खरेदीचे बिल मंजूर करण्याच्या मोबदल्यात लाचेची मागणी केल्याप्रकरणी कृषी अधिकारी तथा प्रभारी तालुका कृषी अधिकारी, आष्टी, जि.वर्धा श्री.सिध्दप्पा नागप्पा नडगेरी यांचेविरुद्ध लाचलुचपत प्रतिबंधक अधिनियम, १९८८ च्या कलम ७ व १२ अन्वये पोलीस स्टेशन आष्टी, जि.वर्धा येथे दिनांक २७/१२/२०२१ रोजी गुन्हा दाखल झाला आहे. श्री.सिध्दप्पा नडगेरी यांना शासनाच्या दिनांक ०९/०२/२०२२ च्या आदेशान्वये दिनांक २८/१२/२०२१ पासून मानीव निलंबित करण्यात आले असून, त्यांचेविरुद्ध विभागीय चौकशीची कार्यवाही प्रस्तावित आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**शहाजानपूर चकला (ता.गेवराई, जि.बीड) येथील नदीपात्रातील
अवैधरित्या वाळू उपशामुळे झालेल्या खड्यात बुडून
चार मुलांचा दुर्दैवी मृत्यू झाल्याबाबत**

(४५) * १३३८८ श्री.सुनिल शिंदे, श्री.विलास पोतनीस : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शहाजानपूर चकला (ता.गेवराई, जि.बीड) येथे अवैध वाळू उपशामुळे नदीपात्रात झालेल्या खड्यात बुडून चार मुलांचा मृत्यू झाल्याची घटना दिनांक ७ फेब्रुवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने नदीपात्रात अवैध वाळू उत्खनन करणाऱ्या वाळूमफिया, तसेच अवैध उत्खनन करणाऱ्याकडे दुर्लक्ष करणाऱ्या अधिकाऱ्यांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.बाळासाहेब थोरात : (१), (२) व (३) मौजे शहाजानपुर चकला येथील नदीपात्रात असलेल्या खड्यात चार मुलांचा बुडून मृत्यू झाल्याची घटना माहे फेब्रुवारी, २०२२ मध्ये निदर्शनास आली असता, या घटनेच्या चौकशीकरीता जिल्हाधिकारी, बीड यांनी अपर पोलीस अधीक्षक, बीड यांच्या अधिनस्त चौकशी समिती गठीत केली आहे. या समितीने सादर केलेल्या अहवालाच्या अनुषंगाने फिर्यादी यांनी दिलेल्या फिर्यादीनुसार संबंधित ०४ वाळूमफियांवर गेवराई पोलीस स्टेशन येथे गु.र.नं.००७२/२०२२ भा.द.वि. कलम ३०४, ३७९, ३४ अन्वये गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

या प्रकरणी दुर्लक्ष करणाऱ्या अधिकारी/ कर्मचारी यांच्याविरुद्ध महाराष्ट्र नागरी सेवा अधिनियम (शिस्त व अपील) १९७९ अन्वये विभागीय चौकशीची कार्यवाही प्रस्तावित करण्यात आली आहे.

राज्यातील शेतकऱ्यांना वर्ग-२ च्या जमिनीवर बँकेकडून कर्ज घेताना तहसिलदारांच्या परवानगीची अट शिथिल करण्याबाबत

(४६) * १३५५२ श्री.सदाशिव खोत, श्री.नागोराव गाणार, श्री.गोपिचंद पडळकर, श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, अॅड.निरंजन डावखरे : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात वर्ग-२ च्या जमिनी करणाऱ्या शेतकऱ्यांना बँकेकडून कर्ज घेताना तहसिलदाराची परवानगी आवश्यक असून ही परवानगी वेळेत मिळत

नसल्याने अनेक शेतकरी बँकेकडून मिळणाऱ्या कर्जापासून वंचित राहत असल्याची बाब माहे फेब्रुवारी, २०२० मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर वर्ग-२ च्या शेतकऱ्यांना तहसिलदाराची परवानगी वेळेत मिळत नसल्याने शेतकरी खाजगी सावकाराकडून कर्ज घेतात व कर्ज वेळेत फेडू शकत नसल्याने आत्महत्येला प्रवृत्त होतात, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, वर्ग-२ च्या शेतकऱ्यांना तहसिलदाराची अनिवार्य असलेली परवानगीची अट शिथिल करण्याची मागणी अनेक शेतकऱ्यांनी शासनाकडे केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने शेतकऱ्यांना बँकेकडून कर्ज घेताना तहसिलदारांची परवानगी वेळेत मिळण्याबाबत अथवा तहसिलदाराची अनिवार्य असलेली परवानगीची अट शासनाने शिथिल करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.बाळासाहेब थोरात : (१) व (२) हे खरे नाही.

(३) व (४) महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम, १९६६ मधील कलम ३६(४) नुसार शासन, सहकारी संस्था, राष्ट्रीयकृत बँका, बँकींग कंपनीज अँक्ट नुसार मान्यताप्राप्त वित्तीय संस्था, इत्यादीकडून कर्ज मिळवण्यासाठी वर्ग-२ ची जमीन तारण/गहाण ठेवावयाची झाल्यास त्यासाठी जिल्हाधिकाऱ्यांच्या पूर्व परवानगीची आवश्यकता नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

अलसुरे-भोस्ते (ता.खेड, जि.रत्नागिरी) गावांजवळील जगबुडी नदीपात्रातील वाळूचा अवैधरित्या उपसा होत असल्याबाबत

(४७) * १२९१९ श्री.प्रसाद लाड : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अलसुरे-भोस्ते (ता.खेड, जि.रत्नागिरी) गावाजवळील जगबुडी नदीपात्रात बेकायदेशीरपणे वाळू उपसा करण्यास शासनाने संपूर्णतः बंदी घातलेली

असतानाही जेसीबीद्वारे मागील २ वर्षांपासून वाळू माफियांकडून वाळू उत्खनन करून प्रति ब्रास ६ हजार रुपये दराने वाळूची विक्री केली जात असल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, स्थानिक महसूल प्रशासनाकडून वाळू माफियांविरोधात कोणतीही कारवाई करण्यात आली नसून सदर वाळू उपसा प्रकरणात काही राजकीय व्यक्तींचा सहभाग असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त अवैध वाळू उपसा प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने संबंधित महसूल अधिकाऱ्यांवर जबाबदारी निश्चित करून त्यांच्याविरोधात कारवाई करण्याबाबत तसेच बेकायदेशीर वाळू उत्खनन व विक्रीस कायमस्वरूपी आळा घालण्याच्या दृष्टीने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.बाळासाहेब थोरात : (१) व (२) हे खरे नाही.

(३) रत्नागिरी जिल्ह्यात अनधिकृत वाळू उपसा रोखणेकामी जिल्हा स्तरावर/ उपविभागीय स्तरावर तसेच तालुका स्तरावर दक्षता पथक नियुक्त करण्यात आले आहे. त्यानुसार खेड तालुक्यात वाळूचे अवैध उत्खनन व वाहतूक रोखण्याकरीता नियुक्त केलेल्या भरारी पथकामार्फत सन २०२०-२०२१ मध्ये वाळूचे अवैध उत्खनन व साठ्याच्या ७ प्रकरणांमध्ये रुपये २९,८१,४१०/- इतकी दंडात्मक कारवाई करण्यात आली आहे. तर सन २०२१-२०२२ मध्ये वाळूचे अवैध उत्खनन व वाहतूकीच्या ६ प्रकरणांमध्ये रुपये ३४,०३,६९६/- इतकी दंडात्मक कारवाई करण्यात आली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

आखाडा बाळापूर (जि.हिगोली) येथील पोलीस ठाण्यातील कर्मचाऱ्यांच्या निवासस्थानाची दुरवस्था झाल्याबाबत

(४८) * १३४५७ डॉ.प्रज्ञा सातव : सन्माननीय गृह मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) आखाडा बाळापूर (जि.हिगौली) येथील पोलीस स्थानक परिसरामध्ये असलेल्या कर्मचाऱ्यांच्या निवासस्थानाची दुरुवस्था झाली असल्यामुळे येथील पोलीस कर्मचारी इतरत्र भाडे तत्वावर राहत असल्याचे दिनांक २६ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर पोलीस स्थानक इमारत व कर्मचाऱ्यांचे निवासस्थान बांधकामाचा प्रस्ताव अनेक वर्षांपासून निधी अभावी प्रलंबित आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने पोलीस कर्मचाऱ्यांची निवासस्थानाअभावी होत असलेली गैरसोय दूर करण्यासाठी उपरोक्त प्रस्तावाला मंजूरी देवून निधी उपलब्ध करून येथे नवीन पोलीस स्थानक इमारत व पोलीस कर्मचारी निवासस्थान बांधण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिलीप वळसे-पाटील : (१) होय.

- (२) व (३) आखाडा बाळापूर (जि.हिगौली) येथील पोलीस स्थानक इमारत बांधकामाचा प्रस्ताव पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य यांच्या कार्यालयाने पोलीस गृहनिर्माण महामंडळास पाठविला आहे. सदर प्रस्तावास निधी उपलब्धतेनुसार प्राधान्यक्रम निश्चित करण्याची कार्यवाही सुरु आहे. तसेच पोलीस कर्मचाऱ्यांच्या निवासस्थानाबाबतचा प्रस्ताव प्राप्त नाही. प्राप्त झाल्यानंतर पुढील उचित कार्यवाही करण्यात येईल.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

विधान भवन :
मुंबई.

श्री.राजेन्द्र भागवत
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानपरिषद

मुद्रणपूर्व सर्व प्रक्रिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर करण्यात आली आहे.
मुद्रण: शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.